

รายงานการเข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรม ทางการศึกษา สมัยที่ 112

(The 112th Session of Centre For Educational Research
and Innovation (CERI) Governing Board)

คณะกรรมการนโยบายการศึกษาของไออีซีดี ครั้งที่ 37

(The 37th Session of Education Policy Committee: EDPC)

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือ OECD ทางด้านนโยบายการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการส่งคณะผู้แทนไทย ซึ่งมีเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ในฐานะผู้สังเกตการณ์ (Observer) ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายนและพฤศจิกายน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ด้วยการส่งผู้เข้าร่วมประชุมไป ณ สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และการประชุมระดับสูง (รัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงด้านการศึกษา) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับเชิญ ตลอดจนการประชุมออนไลน์ตามสถานการณ์และประเด็นที่เกี่ยวข้องและเห็นสมควร นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการยังได้เข้าร่วมดำเนินโครงการทางด้านการศึกษา Country Programme ระยะที่ 2 (CPII) กับ OECD จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาคุณภาพสถิติการศึกษาไทย (Improving the Quality of Education Statistics) และโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย (Developing Skills Strategy in Thailand) ที่กำหนดแล้วเสร็จในปี 2568 นี้ แสดงให้เห็นถึงบทบาทความรับผิดชอบและการให้ความสำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการให้ความร่วมมือดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการนโยบายการศึกษาขององค์การโออีซีดีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นกำลังสำคัญและเป็นจุดแข็งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม 2566 และสนับสนุนกระบวนการหารือเพื่อเตรียมการเข้าเป็นสมาชิก (Accession Discussion) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการ (Accession Process) นับตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2567 อีกด้วย

การเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมของ EDPC ทำให้ประเทศไทยได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จัดทำ และพัฒนานโยบายการศึกษาของประเทศในระดับต่าง ๆ ให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ การเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ สามารถมองเห็นทิศทางและคาดการณ์แนวโน้มของการพัฒนาการศึกษาในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวคิด นโยบาย และการบริหารจัดการในประเด็นด้านการศึกษา อาทิ นโยบายการส่งเสริมความเท่าเทียมและความหลากหลายผ่านการศึกษา ดัชนีความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ ที่สนับสนุนบุคลากรและการเรียนการสอนในภาคการศึกษาของประเทศสมาชิก (OECD AI Capability Indicator) การลงทุนทางการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยเพื่อลดความไม่เท่าเทียมผ่านโครงการ Starting Strong ระยะที่ 3 นโยบายการพัฒนาการศึกษาและทักษะเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน และข้อเสนอด้านนโยบายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาการขาด/การไม่เข้าเรียนในกลุ่มประเทศสมาชิกของ OECD (School Attendance Problems: SAP) เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (The 37th Session of Education Policy Committee: EDPC) ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ครั้งที่ 37 และการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา สมัยที่ 112 (The 112th Session of Centre For Educational Research and Innovation (CERI) Governing Board) ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้จัดทำนโยบายและแผนทางการศึกษาของประเทศไทยทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และหน่วยงานเกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้เท่าทันบริบท ในสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ในที่สุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

30 พฤษภาคม 2568

สารบัญ

หน้า

การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาครั้งที่ 112
The 112th Session of Centre For Educational Research and Innovation (CERI) Governing Board

กล่าวต้อนรับและรับรองวาระการประชุมฉบับเต็ม Welcome and Adoption of the Draft Annotated Agenda	10
การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ OECD (Oral Statements) โดย Andreas Schleicher, Director for Education and Skills, OECD	10
รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนงาน และงบประมาณ CERI ประจำปี 2025–2026 (Progress Report on Implementation of the 2025 – 2026 CERI Programme) โดย Stéphan Vincent - Lancrin Acting Head of Innovation and Measuring Progress Division	13
การยืนยันชื่อหัวข้อหลักในรายงานการศึกษา ประจำปี 2026 - 2027 (Confirming Education at a Glance Themes for 2026 – 2027) โดย Abel Schumann, INES Programme Manager	15
ประเด็นสำคัญสำหรับแนวโน้มการดำเนินงานทางการศึกษา : แผนสำหรับปี 2025 – 2026 (Trends Shaping Education) โดย Deborah Nusche Senior Analyst, OECD	19
มุมมองใหม่ด้านปฐมวัย: การเสริมสร้างพลังและความสามารถให้กับเด็กและการดูแลเรื่องสุขภาวะ (Empowering children and their Well-being) โดย Claire Shewbridge หัวหน้าโครงการและนักวิเคราะห์ Joshua Polchar นักวิเคราะห์ Darragh MCKee Matthews ผู้ช่วยวิจัย จาก OECD	20
การหารือข้อเสนอจากประเทศสมาชิกเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและงบประมาณระยะต่อไป (Discussion of Country Suggest about next PWB) โดย Mr. Stéphan Vincent-Lancrin Acting Head of Innovation and Measuring Progress Division	21
บทเรียนสำคัญจากวิชาชีพครูแนวใหม่และการสอนในอนาคต (Key Lessons Learnt from New Professionalism and Future of Teaching) โดย Claire Shewbridge, Analyst and Project Lead Jason McGrath, Analyst Jan Maarse, Analyst	25

	หน้า
การศึกษา 2040: แนะนำ “เข็มทิศการสอน” Education 2040: Preview of “Teaching Compass” โดย Miho Taguma, Senior Analyst and Project Lead Esther Ferreira Dos Santos, Analyst Joao Costa, Education 2040 Chair, European Agency for Special Needs and Inclusive	26
การสำรวจเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์ (Survey on Social and Emotional Skills) โดย Noémie Le Donné, Senior Project Manager	27
พลังของข้อมูลป้อนกลับ (The Power of Feedback) โดย Mario Piacentini นักวิเคราะห์อาวุโส, OECD	29
ดัชนีความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ของ OECD เวอร์ชันเบต้า OECD AI Capability Indicator : Beta Version โดย Stuart Elliott นักวิเคราะห์อาวุโส, OECD	30
การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา ครั้งที่ 37 The 37 th Session of Education Policy Committee: EDPC	
การรับรองระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 Adoption of the Draft Annotated Agenda of the 37th Session of the Education Policy Committee (EDPC)	33
รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ OECD (Oral Statements) โดย Andreas Schleicher Director for Education and Skills, OECD	33
การประชุมเสวนาระดับโลกว่าด้วยอนาคตของการศึกษา 2040 Global Forum on the Future of Education 2040	40
การระดมความคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เป็นไปได้เพื่อนำเสนอตามมติของที่ประชุมรัฐมนตรี EDPC ปี 2020 และการเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีครั้งถัดไป รวมถึงการจัดทำสิ่งพิมพ์หลักเกี่ยวกับความเสมอภาคผ่านการศึกษา EDPC brainstorm on possible outputs to deliver on the 2020 EDPC Ministerial mandate and prepare the next Ministerial, including a possible policy flagship publication on equity through education โดย João Costa Chair of the Education Policy Committee	49

	หน้า
<p>ดัชนีความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ของ OECD เวอร์ชันเบต้า OECD AI Capability Indicator : Beta Version</p> <p>โดย Andreas Schleicher ผู้อำนวยการการศึกษาและทักษะ Stuart Elliott นักวิเคราะห์อาวุโส (CERI)</p>	50
<p>ก้าวสู่แผนงานและงบประมาณปี 2027 - 2028 -ข้อตกลงเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน Towards a 2027-28 PWB – Process Agreement</p>	51
<p>การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการลงทุนในเรื่องการดูแลและการศึกษาปฐมวัย Early Childhood Education and Care</p> <p>โดย Stephanie Jamet นักวิเคราะห์อาวุโส, OECD Eva Lloyd ศาสตราจารย์กิตติคุณด้านปฐมวัย University of East London สหราชอาณาจักร</p>	52
<p>การนำเสนอข้อค้นพบ โครงการพลเมืองที่มีพลัง ผู้บริโภคที่มีข้อมูล และแรงงานที่มีทักษะ: การออกแบบนโยบายด้านการศึกษาและทักษะแรงงานเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน Presentation of findings: Empowered Citizens, Informed Consumers and Skilled Workers: designing education and skilled workers: designing education and skills policies for a sustainable future</p>	
<p>โครงการ Net Zero+ สร้างความยืดหยุ่นด้านสถานะอากาศและเศรษฐกิจ ระยะ 2 ข้อสรุปสำหรับผู้จัดทำนโยบาย</p> <p>โดย Enrico Botta</p>	54
<p>พลเมืองที่เข้มแข็ง ผู้บริโภคที่มีข้อมูล และแรงงานที่มีทักษะ: การออกแบบนโยบายด้านการศึกษาและทักษะเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน</p> <p>โดย Deborah Nusche François Staring (EDU) Marcia Rocha and Cian Montague (ENV)</p>	54
<p>การศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและการเปลี่ยนผ่านสีเขียว Vocational education and training and the green transition</p> <p>โดย Małgorzata Kuczera, policy analyst, SKC/OECD</p>	55
<p>ปัญหาการขาดเรียน: ข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยที่ส่งผล และแนวทางเชิงนโยบาย School Attendance Problems Data, drivers and policy options</p> <p>โดย Ms. Lucie Cerna, Senior Analyst, Directorate for Education and Skills</p>	57

กรอบแนวคิดในเรื่องยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะ (Skills Strategy Framework)	60
โดย Andrew Bell หัวหน้า OECD Centre for Skills Bart Staats นักวิเคราะห์อาวุโส OECD Centre for Skills	
การดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญระดับชาติในเรื่องการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมในปัจจุบัน	61
the Group of National Expert on Vocational Education and Training	
การดำเนินงานในเรื่องรายงาน Skills Outlook 2025 ในปัจจุบัน	61
รายงานความก้าวหน้าโครงการและงบประมาณ ระหว่างปี 2023 – 2024	62
Programme of Work and Budget 2023-2024	
คณะผู้จัดทำ	63

สรุปผลการเข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา ครั้งที่ 37 (The 37th Session of Education Policy Committee: EDPC)
และการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา สมัยที่ 112
(The 112th Session of Centre For Educational Research and Innovation (CERI) Governing Board)

ความเป็นมา

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) เป็นหนึ่งในคณะกรรมการหลัก (Substantive Committees) ของ OECD ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลไทยอยู่ในกระบวนการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) ในขั้นตอนของกระบวนการหารือเพื่อเตรียมการเข้าเป็นสมาชิก (Accession Discussion) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการ (Accession Process) ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2567 (กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD แบ่งเป็น 2 ระยะหลัก ได้แก่ กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก : Pre-accession Process และกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก : Accession Process) โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเจ้าภาพหลัก และให้ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบคณะกรรมการหลักโดยตรงทั้ง 26 คณะ เข้าร่วมเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนประเทศไทย เข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD และมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) โดยขอความร่วมมือให้มีการรายงานผลการดำเนินงานกับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ (EPDC) ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นระยะ

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ทำหน้าที่หลักในประเด็นนโยบายการศึกษาของประเทศสมาชิก และกำหนดให้มีการประชุมประจำ ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และพฤศจิกายน ณ สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งประเทศไทย (โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) มีการส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ในฐานะผู้สังเกตการณ์ (Observer) ผู้ได้รับเชิญ (Invitee) และในฐานะผู้เข้าร่วมการประชุม (Participant) ในการประชุมครั้งที่ 37 นี้ รวมทั้งเข้าร่วมการประชุมระดับสูง (รัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงด้านการศึกษา) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับเชิญ ซึ่งหน่วยงานที่มีความร่วมมือกับคณะกรรมการต่าง ๆ มาก่อนกระบวนการเข้าสู่การเป็นสมาชิกฯ เป็นกำลังสำคัญและเป็นจุดแข็งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการการเข้าเป็นสมาชิกของประเทศไทยดังกล่าว

สำหรับการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD ครั้งที่ 37 และการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา สมัยที่ 112 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 8 - 12 เมษายน 2568 โดยผลจากการประชุมครั้งนี้ นอกจากทำให้ประเทศไทย ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจจัดทำ และพัฒนานโยบายการศึกษาของประเทศในระดับต่าง ๆ เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศ ฯลฯ แล้ว ยังจะได้นำเสนอผลการเข้าร่วมประชุมไปยังกรรมการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้น ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับ OECD ในการดำเนินโครงการ Country Programme (CP) มาโดยลำดับ นับตั้งแต่ปี 2560 และเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการต่ออายุโครงการ Country Programme ระยะที่ 2 (CP II) ระหว่างรัฐบาลไทยกับ OECD โดยมีกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการดำเนินโครงการภายใต้ CPII จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการ Improving the Quality of Education Statistics โครงการ Developing Modern Teachers และโครงการ Developing Skills Strategy in Thailand ซึ่งเป็นความร่วมมือ 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 - 2568 โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานดำเนินนโยบายการศึกษาของประเทศ ร่วมเป็นผู้ประสานงานหลักและร่วมดำเนินโครงการอีกด้วย

การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษาของโออีซีดี (Education Policy Committee: EDPC) ครั้งที่ 37 และการประชุมคณะกรรมการที่กำกับดูแลศูนย์วิจัยทางการศึกษาและนวัตกรรม ครั้งที่ 112 (112th Session of the Centre for Educational Research and Innovation Governing Board) ครั้งนี้ประกอบด้วย การประชุมหารือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความคิดเห็นจากประสบการณ์ของสมาชิกและผู้ได้รับเชิญในประเด็นสำคัญ อาทิ การแลกเปลี่ยนในประเด็นด้านต่อการศึกษา ดังนี้ (1) รายงานก้าวหน้าเชิงนโยบายและกำหนดการจัดประชุม Global Forum on the Future of Education 2040 ซึ่งกำหนดจัดประชุมระหว่างวันที่ 25 -26 พฤศจิกายน 2568 ณ สาธารณรัฐสโลวาเกีย (2) การนำเสนอและอนุมัตินโยบายเรือธง (Policy Flagship) ในประเด็นการส่งเสริมความเท่าเทียมและความหลากหลายผ่านการศึกษา (3) การนำเสนอตัวอย่างรายงานดัชนีความสามารถปัญญาประดิษฐ์ที่สนับสนุนบุคลากรและการเรียนการสอนในภาคการศึกษาของประเทศสมาชิกโออีซีดี (OECD AI Capability Indicator) (4) การลงทุนการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยเพื่อลดความไม่เท่าเทียมผ่านโครงการ Starting Strong VIII (5) รายงานนโยบายการศึกษาและทักษะเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (6) รายงานปัญหาการขาดเรียนในกลุ่มประเทศสมาชิกของโออีซีดี (School Attendance Problems: SAP) และข้อเสนอดำเนินนโยบายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาดังกล่าว (7) รายงานความก้าวหน้า (ร่าง) กรอบงบประมาณประจำปี 2027 - 2028 เป็นต้น

ในครั้งนี้นี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย (2) นายวิระพงษ์ อุ่เจริญ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา (3) ดร.ศศิรัศม์ วีระไวทยะ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ และ (4) นางสาวอรวิภา รุ่มโรย ข้าราชการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ เดินทางเข้าร่วมการประชุมสำนักงานใหญ่ องค์การโออีซีดี ณ กรุงปารีส พร้อมด้วยคณะผู้แทนไทยซึ่งเป็นข้าราชการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเข้าร่วมประชุมออนไลน์ ณ ประเทศไทย อีกด้วย

สรุปผลการเข้าร่วมประชุม
คณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาครั้งที่ 112
(112th Session of Center for Educational Research and Innovation (CERI)
Governing Board)

กล่าวต้อนรับและรับรองวาระการประชุมฉบับเต็ม
(Welcome and Adoption of the Draft Annotated Agenda)

ประธานในการประชุมกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมในห้องประชุม และผู้เข้าร่วมประชุมทางออนไลน์ผ่านระบบ Zoom โดยกล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ จะเป็นการรายงานผลการดำเนินงานของ EDPC ในช่วงที่ผ่านมา และขอให้ที่ประชุมได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น จากนั้นประธานการประชุมได้ขอให้ที่ประชุมรับรองวาระการประชุมในครั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการตามวาระการประชุมต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติรับรองวาระการประชุม

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา EDPC ของ OECD, 2025

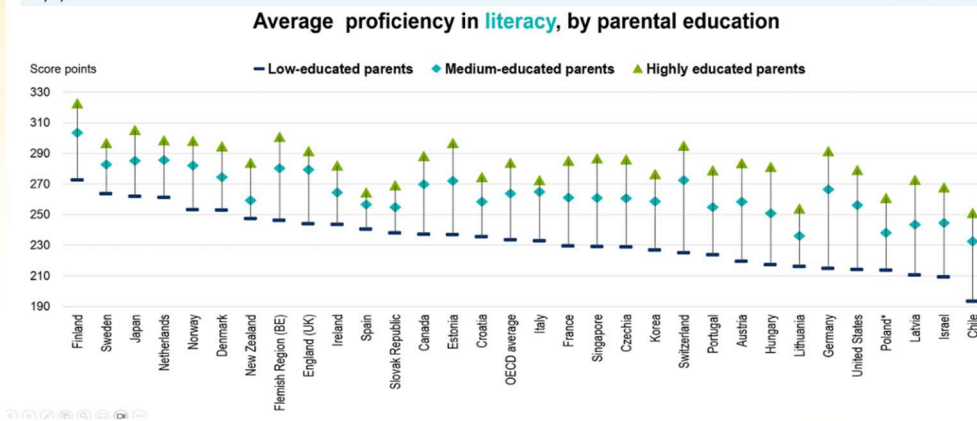
การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ OECD (Oral Statements)

โดย Andreas Schleicher, Director for Education and Skills, OECD

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา EDPC ของ OECD, 2025

การสำรวจทักษะที่จำเป็นในวัยผู้ใหญ่ โดยในปี 2023 OECD ได้ทำการสำรวจทักษะที่จำเป็นในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งได้สุ่มสำรวจกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่จำนวน 160,000 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรวัยผู้ใหญ่จำนวน 673 ล้านคน อายุระหว่าง 16-65 ปี ใน 31 ประเทศ และได้ทำการประเมินอัตราการเรียนรู้หนังสือ ทักษะการคำนวณ และทักษะการแก้ปัญหาอย่างยืดหยุ่นและปรับตัวได้ โดยสรุปได้ดังนี้

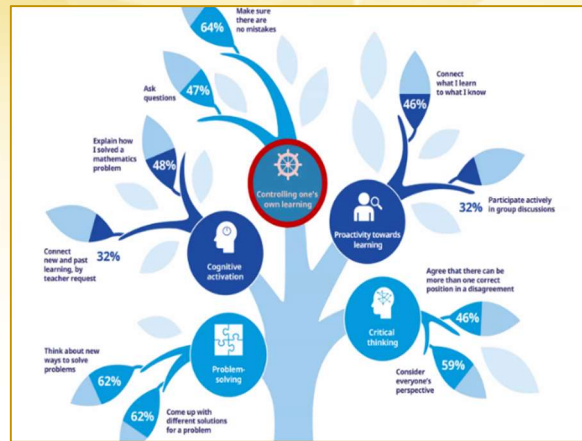

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

- กลุ่มตัวอย่างที่มีพ่อแม่สำเร็จการศึกษาระดับสูง มีอัตราการรู้หนังสือมากกว่าพ่อแม่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่า
 - กลุ่มตัวอย่างช่วงวัยหนุ่มสาว (16-24 ปี) มีอัตราการรู้หนังสือมากกว่าช่วงวัยสูงอายุ (55-64 ปี)
 - กลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีอัตราการรู้หนังสือมากกว่าระดับมัธยมศึกษา และผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษา
- ผลลัพธ์ที่ได้จากการลงทุนพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ พบว่า
- ผู้ใหญ่ที่มีทักษะด้านการคำนวณในระดับสูงจะมีระดับความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต สุขภาวะที่ดี ความมั่นใจ จิตอาสา และการแสดงออกด้านการเมือง มากกว่าผู้ใหญ่ที่มีทักษะด้านการคำนวณในระดับต่ำ
 - วัยผู้ใหญ่ ที่เป็นลูกจ้างอายุระหว่าง 25-65 ปี ที่มีทักษะการทำงานมากกว่าที่กำหนด จะได้รับมอบหมายงานที่สอดคล้องกับทักษะที่ตนเองมี มากกว่าลูกจ้างที่มีทักษะการทำงานต่ำกว่าที่กำหนด
 - ร้อยละ 12 ของแรงงานที่มีคุณสมบัติเกินความต้องการของงาน จะประสบปัญหาการได้รับค่าจ้างที่ไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติและความสามารถในการทำงาน
- จากการประเมิน PISA 2022 VOL V เกี่ยวกับรากฐานแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า
- กลยุทธ์การเรียนรู้สำคัญมี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ การควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การกระตุ้นทางปัญญา การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น การแก้ปัญหา และการคิดเชิงวิพากษ์ โดยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่มีกลยุทธ์เหล่านี้จะสามารถคาดการณ์ระดับความรู้ความสามารถของตนเองได้ และยิ่งใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้มากเท่าใดจะช่วยลดความตึงเครียดในการเรียนรู้มากเท่านั้น
 - บทบาทของครูส่งผลต่อระดับความกังวลใจในการเรียนวิชาที่ยาก อย่างเช่น วิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้เรียนกับครูที่พวกเขาชอบจะมีผลการเรียนที่ดี ตัวอย่างเช่นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นักเรียนสามารถเรียนรู้ทางไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การลงทุนในการศึกษาระดับปฐมวัยสามารถลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา โดยจากการศึกษา พบว่า

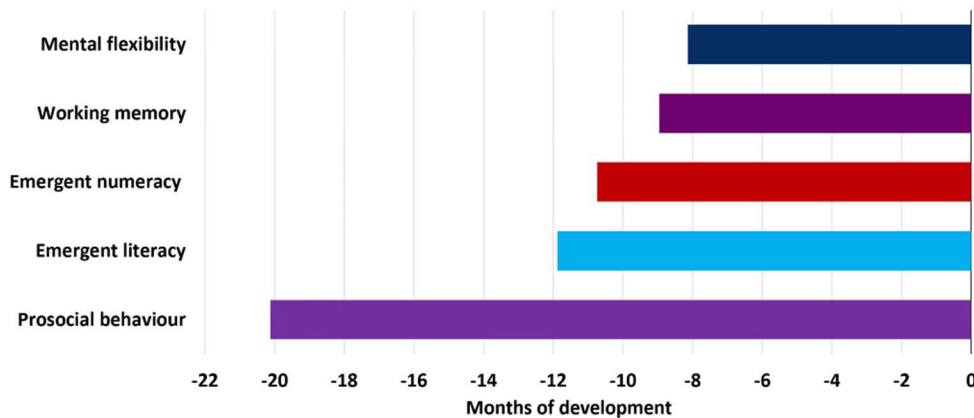
- เด็กด้อยโอกาสช่วงอายุ 5 ปี จะพบความล่าช้าในการพัฒนาเมื่อเทียบกับเด็กที่มีโอกาสในการเรียนรู้
- เด็กที่มีพ่อแม่ที่มีรายได้สูงมีโอกาสในการเข้าเรียนมากกว่าเด็กที่มีพ่อแม่ที่มีรายได้น้อย
- ควรต้องขจัดอุปสรรคทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการเข้าเรียนในระดับปฐมวัย
- ในการพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัย ควรกำหนดรูปแบบผสมผสานเพื่อการลงทุนในด้านนี้ โดยต้องมีแนวนโยบายที่สอดคล้องส่งเสริมในการดำเนินงาน

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

Disadvantaged children face significant development gaps by age five

Development differences between disadvantaged and advantaged children, in months, 2020

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

จากการศึกษาเกี่ยวกับทักษะด้านสังคมและอารมณ์ พบว่า

- ทักษะทางสังคมและอารมณ์สามารถคาดการณ์พฤติกรรมการใช้ชีวิตได้ โดยนักเรียนที่มีทักษะในการยอมรับความคิดเห็นต่าง ทักษะการทำงาน และความเห็นอกเห็นใจ มากขึ้นเท่าใด จะมีแรงบันดาลใจในการทำงานให้สำเร็จมากขึ้นเท่านั้น
- ผลสะท้อนกลับจากครูมีความสัมพันธ์กับการสร้างแรงจูงใจและการเข้าใจผู้อื่นในด้านการเรียนรู้
- สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนสามารถกำหนดทักษะทางสังคมและอารมณ์ได้ โดยนักเรียนที่มีความผูกพันและมีความคิดบวกต่อโรงเรียน จะมีทักษะทางสังคมและทักษะการจัดการอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น
- นักเรียนไม่ถึงครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์

กิจกรรมที่ดำเนินการและจุดเน้นสำคัญ

- การประชุม COP 29 roundtable on greening education and enhancing climate literacy (ณ เมือง Baku ประเทศ Azerbaijan วันที่ 18 พฤศจิกายน 2025)
 - การประชุม International Summit on the Teaching Profession (ISTP) 2025 (เมือง Reykjavik ประเทศ Iceland วันที่ 24-26 มีนาคม 2025)
 - ในการสนับสนุนประเทศยูเครน ได้ดำเนินการ ดังนี้
 - OECD สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศยูเครน โดยขับเคลื่อนงานการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จับคู่โรงเรียนประเทศต่าง ๆ กับโรงเรียนนำร่องของยูเครน จำนวน 30 โรงเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างยูเครนกับประเทศสมาชิก OECD จัดทำนโยบายผลักดันการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 - OECD สนับสนุนด้านการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพครูของ Ukraine
- ในขณะเดียวกัน OECD ให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษาแก่กลุ่มประเทศ G20 โดยในการประชุมสุดยอดผู้นำ G20 ณ ประเทศแอฟริกาใต้ OECD มีบทบาทเป็นหุ้นส่วนส่งเสริมความรู้ในประเด็นหลักที่ 3 “การศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพในโลกที่เปลี่ยนแปลง” โดยอำนวยความสะดวกการให้ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการอภิปรายในคราวประชุมคณะทำงานด้านการศึกษาครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2025 และป้อนข้อมูลในเอกสารข้อมูลพื้นฐานของประเด็นสำคัญทั้ง 3 ประเด็น
- กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป
- การประชุม 2025 OECD Ministerial Council Meeting (MCM)
 - การดำเนินการประเมินครูผู้สอนปี 2024 (TALIS 2024) เริ่มเดือนตุลาคม
 - การประชุม Ministers of Education on the Future of AI in Education ณ เมือง Bratislava Slovak Republic วันที่ 24 พฤศจิกายน 2025

รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนงาน และงบประมาณ CERI ประจำปี 2025–2026 (Progress Report on Implementation of the 2025 – 2026 CERI Programme)

โดย Stéphan Vincent - Lanclin Acting Head of Innovation and Measuring Progress Division

Mr. Stéphan Vincent - Lanclin รักษาการหัวหน้ากองนวัตกรรมและการวัดผล ความก้าวหน้าของ OECD ได้สรุปภาพรวมของตารางข้อมูลงบประมาณและการดำเนินงานของโครงการ CERI ในปี 2024 โดยชี้ให้เห็นว่า งบประมาณรวมประมาณ 240.6 ล้าน มีความแตกต่างระหว่างสิ่งที่วางแผนไว้กับผลการดำเนินงานจริง ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบางส่วน รวมถึงตัวผู้รายงาน ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้บางโครงการ เช่น *Data and Technology* และ *21st Century Children* มีตัวเลขที่ต่างจากแผนที่วางไว้ ทั้งนี้ โครงการดำเนินการหลักจะมีการรายงานในลำดับ

สำหรับในส่วนของ VCs (Voluntary Contributions) ประจำปี 2024 มีจำนวนทั้งสิ้น 6 รายการ 5 รายการมาจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณะ 1 รายการ เป็นทุนก้อนใหญ่จากมูลนิธิ ซึ่งเป็นทุนแบบหลายปี นอกจากนี้ Mr. Stéphan ยังกล่าวถึงแนวโน้มรายรับในอนาคต โดยอ้างอิงถึงทุนที่เคยได้รับจากเยอรมนี สำหรับโครงการ AI Skills ในปี 2024

โครงการ Evidence Web for Education (EWE) ของ OECD

Evidence Web for Education (EWE) เป็นโครงการภายใต้ OECD ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ข้อมูลวิจัยเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติทางการศึกษา ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือ และการสนับสนุนที่เหมาะสม แม้ว่างานวิจัยทางการศึกษามีอยู่มาก แต่ระบบการศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาในการนำไปใช้จริง ทั้งจากการเข้าถึงข้อมูลที่กระจัดกระจาย ขาดบุคลากรที่มีความสามารถ และความร่วมมือที่ไม่เป็นระบบ

EWE จึงมุ่งเน้นใน 3 ด้านหลัก ได้แก่:

- 1) Evidence Web: แพลตฟอร์มดิจิทัลที่รวบรวมแหล่งข้อมูลวิจัยจากหลากหลายที่ไว้ในจุดเดียว เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงและนำไปใช้ได้สะดวก
- 2) Knowledge Bridge: ชุดเครื่องมือและแนวทางที่ช่วยให้องค์กรตัวกลาง เช่น หน่วยงานวิจัยหรือผู้ประสานงาน สามารถถ่ายทอดข้อมูลวิจัยสู่ผู้ตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) Peer Learning: กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น สัมมนา และเวิร์กชอป ที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

โครงการนี้พัฒนาขึ้นจากข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสำรวจในปี 2021 และ 2023 ที่ครอบคลุมกว่า 40 ประเทศ และ 280 องค์กร ผลการสำรวจชี้ว่าแม้จะมีความสนใจในงานวิจัย แต่ยังมีอุปสรรคด้านโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร

การจัดทำแผนที่งานด้าน AI โดย EDPC

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ภายใต้ OECD ได้มอบหมายให้ดำเนินการจัดทำแผนที่งาน (mapping) เกี่ยวกับโครงการที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภายในสำนักการศึกษาและทักษะ (EDU) ของ OECD โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ ได้แก่ 1) ระบุจุดร่วมและโอกาสในการประสานงานระหว่างหน่วยงานและโครงการต่าง ๆ และ 2) ภาพรวมแก่ประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน AI ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่วางแผนไว้ในอนาคต

ขอบเขตและโครงสร้างของการจัดทำแผนที่ที่กำหนดในเบื้องต้น 21 โครงการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 7 โครงการที่มี AI เป็นจุดเน้นหลัก และ 14 โครงการที่มี AI เป็นจุดเน้นรอง

กรอบการวิเคราะห์แบ่งงานออกเป็น 3 ด้านหลัก:

- 1) Frontiers (แนวหน้าทางความรู้): การสำรวจกลยุทธ์ใหม่ ๆ และประเด็นอนาคตของ AI ในการศึกษา
- 2) Practice (การประยุกต์ใช้งานจริง): การใช้เทคโนโลยี AI โดยนักเรียน ครู ผู้บริหาร และสถาบันการศึกษา
- 3) Policy (นโยบาย): การออกแบบเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนและกำกับการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้

ตัวอย่างโครงการหลัก (ที่เน้น AI โดยตรง)

- โครงการของ CERl: วิเคราะห์ศักยภาพของ Generative AI ต่อผู้เรียนและครู, การเปรียบเทียบความสามารถของ AI กับมนุษย์, การใช้ AI ในการประเมินแบบวินิจัย และระบบสอนอัจฉริยะ (ITS)
- โครงการของ PISA: พัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะด้าน AI และสำรวจการใช้ AI ในการประเมินผลขนาดใหญ่
- โครงการของ EDPC: ระบบการศึกษา ครอบคลุมการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาบุคลากรครู และการปรับโครงสร้างคุณวุฒิ

ตัวอย่างโครงการที่มี AI เป็นจุดเน้นรอง

โครงการเหล่านี้มีจุดเน้นหลักในด้านอื่น เช่น ความเท่าเทียม การศึกษาสายอาชีพ หลักสูตร และอุดมศึกษา แต่มีการวิเคราะห์ AI ในฐานะปัจจัยร่วมที่มีอิทธิพลต่อประเด็นหลัก เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลได้รับข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

โครงการที่เกี่ยวข้องกับ AI ได้รับการประสานงานผ่านกลุ่มไม่เป็นทางการที่เรียกว่า “กลุ่มดิจิทัล” (Digitalization Cluster) ซึ่งรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงของ EDPC และยังมีกลไกประสานงานอย่างเป็นทางการผ่านหัวหน้าหน่วย IMEP ที่มีหน้าที่ติดตามและหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของโครงการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับองค์กร

การยืนยันชื่อหัวข้อหลักในรายงานการศึกษา ประจำปี 2026 - 2027

(Confirming Education at a Glance Themes for 2026 – 2027)

โดย Abel Schumann, INES Programme Manager

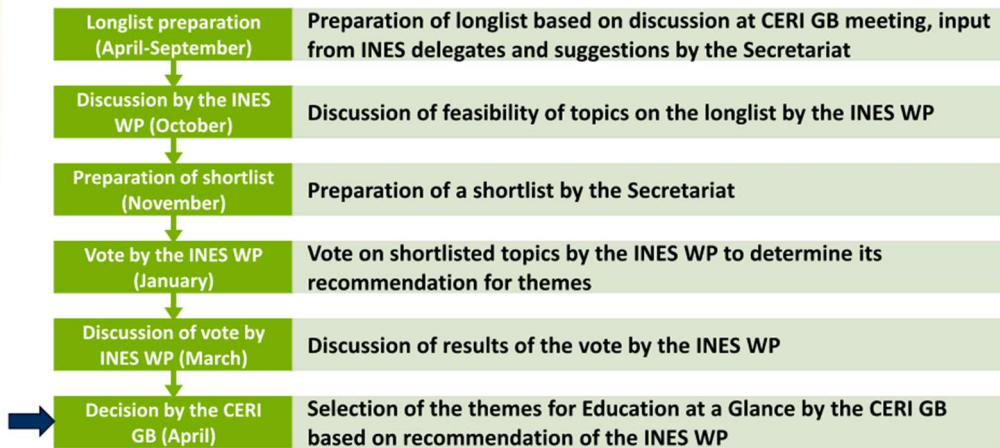

ที่มา การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

นับตั้งแต่ปี 2018 กำหนดหัวข้อหลักสำหรับรายงานการศึกษาประจำปีเวียนอยู่ 3 เรื่อง ได้แก่ การศึกษาและการอบรมด้านอาชีวศึกษา ความเสมอภาคทางการศึกษา และการอุดมศึกษา ในการประชุมคณะกรรมการที่กำกับดูแลศูนย์วิจัยทางการศึกษาและนวัตกรรม ครั้งที่ 111 (111th Session of the Centre for Educational Research and Innovation Governing Board) ที่ประชุมได้กำหนดวิธีการใหม่ในการเลือกหัวข้อหลัก โดยจะเลือกหัวข้อหลัก 2 หัวข้อ สำหรับปี 2026 และ 2027

Process for selecting themes

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

กระบวนการในคัดเลือกหัวข้อหลัก มีดังนี้

- เตรียมรายชื่อหัวข้อโดยไม่จำกัดจำนวน
- อภิปรายแสดงความเห็นโดยภาศึเครือข่ายจัดทำตัวชี้วัดด้านระบบการศึกษาของ OECD (Indicators of Education Systems: INES)
- คัดกรองจำนวนหัวข้อหลัก
- ออกเสียงเลือกหัวข้อโดยภาศึเครือข่าย INES
- อภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลการเลือกหัวข้อหลัก
- ตัดสินเลือกหัวข้อหลักโดยคณะกรรมการกำกับดูแลของ CERI
- กระบวนการกลั่นกรองจำนวนหัวข้อหลัก มีดังนี้
- คัดเลือกหัวข้อหลักจำนวน 30 หัวข้อ
- ฝ่ายเลขานุการของ CERI ประเมินความยากง่ายในการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลัก
- ภาศึเครือข่าย INES และคณะกรรมการกำกับดูแลของ CERI ร่วมกันอภิปรายชื่อหัวข้อหลัก
- ฝ่ายเลขานุการคัดกรองจำนวนหัวข้อหลัก
- กระบวนการออกเสียงเลือกหัวข้อหลัก มีดังนี้
- วันที่ 14 มกราคม 2025 ประเทศสมาชิก INES ได้รับเชิญให้ออกเสียงเลือกหัวข้อหลักในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2025
- ประเทศสมาชิก INES ออกเสียงเลือกได้ 2 หัวข้อ
- ประเทศสมาชิกและสหภาพยุโรปส่งผลออกเสียง

ผลการออกเสียงเลือกหัวข้อหลัก

หัวข้อหลักที่ได้รับการออกเสียงเลือกมี 3 หัวข้อ ได้แก่

อันดับที่ 1 การขาดแคลนครูและแรงจูงใจในการเข้าสู่วิชาชีพครู (Teacher Shortages and the attractiveness of the teaching profession)

อันดับที่ 2 ร่วม เส้นทางและการเปลี่ยนผ่านด้านการศึกษา (Pathways and transition in education) และ การกลับเข้าสู่การศึกษา: ประโยชน์ของการศึกษาส่งผลกระทบต่อบุคคลและสังคมอย่างไรบ้าง Returns to education: What are the individual and societal benefits of education?

ที่มาโครงการ

1. Teacher Shortages and the attractiveness of the teaching profession

สืบเนื่องจากโรงเรียนในประเทศสมาชิกส่วนใหญ่กำลังเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนครูอย่างรุนแรง โดย 22 จาก 25 ประเทศไม่สามารถเติมเต็มตำแหน่งครูทั้งหมดได้ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการสรรหาครูเพิ่มขึ้น ด้วยการทำให้วิชาชีพครูมีความน่าสนใจมากขึ้น และสร้างเส้นทางใหม่ในการเข้าสู่วิชาชีพครู

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการขาดแคลนครูค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งรวมถึงลักษณะครู เงินเดือนครู สภาพการทำงาน (เวลาสอน ขนาดชั้นเรียน และความรับผิดชอบ) จำนวนตำแหน่งที่ว่างที่ยังไม่ได้รับการบรรจุ จำนวนครูที่ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วน อัตราการลาออก จำนวนผู้ที่เข้าสู่และสำเร็จการศึกษาในสาขาการศึกษา และอัตราการจ้างงานของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาการศึกษา

2. Pathways and transition in education

มุ่งเน้นไปที่ผลกระทบสำคัญของเส้นทางการศึกษาและเส้นทางเข้าสู่ตลาดแรงงานต่อผลลัพธ์ของนักเรียน นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางเหล่านี้มีความหลากหลายอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการติดตามผลตั้งแต่ช่วงต้น, การจัดการอาชีวศึกษา, และเส้นทางเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา

เส้นทางที่ได้รับการออกแบบมาอย่างดีควรให้ความชัดเจนและทิศทางสำหรับนักเรียน ให้ทักษะที่สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับตลาดแรงงาน และปรับให้เข้ากับความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน

หัวข้อนี้เป็นเรื่องสำคัญ แต่เป็นหัวข้อที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะทางมากขึ้น สำหรับข้อมูลที่มีอยู่ในการวิจัยหัวข้อนี้ รวมถึง (1) เส้นทางตามการจัดหมวดหมู่ ISCED (2) ข้อมูลการลงทะเบียนตามหลักสูตร (3) ข้อมูล PIAAC เกี่ยวกับเส้นทางที่แท้จริง (4) บทบาทของการสอบที่มีเดิมพันสูงสำหรับการก้าวหน้าของนักเรียน (5) ระบบการรับเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา (6) อัตราการสำเร็จการศึกษาและสถานะที่ตามมา (7) การเปลี่ยนผ่านของเยาวชนเข้าสู่ตลาดแรงงาน (รวมถึงอัตรา NEET) (8) การติดตามและอายุของการเปลี่ยนผ่าน (9) โครงสร้างของระบบอาชีวศึกษา

3. Returns to education: What are the individual and societal benefits of education?

มุ่งเน้นไปที่คุณประโยชน์ที่หลากหลายของการศึกษาต่อบุคคลและสังคม การวัดผลตอบแทนเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้เหตุผลของการลงทุนด้านการศึกษา

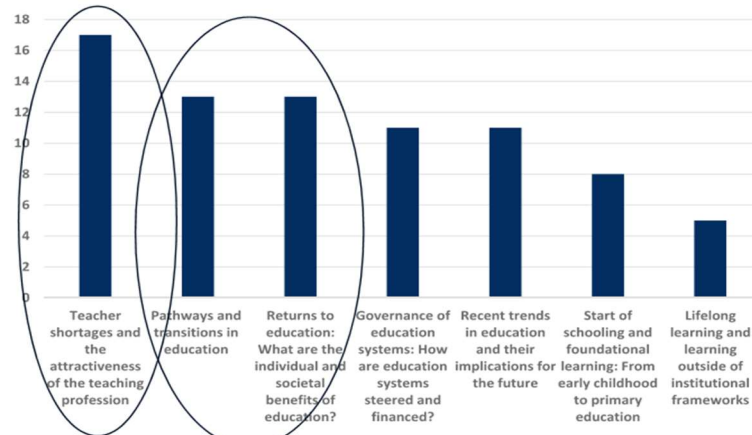
แม้ว่าจะมีข้อมูลที่ดีในหลายมิติ แต่หัวข้อนี้มีความซับซ้อน เนื่องจาก (1) เป็นหัวข้อที่มีหลายมิติสูง (2) ไม่สามารถวัดปริมาณได้เสมอไป และ (3) ยากที่จะระบุความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ อย่างไรก็ตาม การมีกรอบแนวคิดที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยหัวข้อนี้

ข้อมูลที่มีอยู่สำหรับการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษารวมถึง (1) อัตราการจ้างงานตามระดับการศึกษา (2) รายได้ตามระดับการศึกษา (3) สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีตามระดับการศึกษา (4) อัตราการ

เติบโตทางเศรษฐกิจและสิทธิบัตร (5) การสนับสนุนประชาธิปไตย (6) ความเชื่อมั่นในรัฐบาลและความมีจิตสาธารณะ (7) ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และ (8) การมีส่วนร่วมของพลเมือง

Outcome of the vote

Votes by country are available in EDU/CERI/CD(2025)3

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

กระบวนการเรียงลำดับหัวข้อหลัก มีดังนี้

- ฝ่ายเลขานุการจะเป็นผู้ตัดสินใจในการเรียงลำดับหัวข้อหลัก
- มีข้อเสนอให้หัวข้อ “การขาดแคลนครู” เป็นหัวข้อหลักในปี 2026 และ เป็นหัวข้อหลักลำดับที่ 2 ในปี 2027 เนื่องจากเป็นประเด็นปัญหาสำคัญในหลาย ๆ ประเทศ โดยจะมีการรายงานในปี 2026 สอดคล้องกับเงื่อนไขการนำเสนอผล TALIS ในปลายปี 2025
- คณะกรรมการกำกับของ CERI ได้รับเชิญให้รับทราบผลการออกเสียงเลือกหัวข้อหลัก รายงานประจำปีด้านการศึกษ ปี 2026 และ 2027
- เห็นชอบให้หัวข้อ การขาดแคลนครู เป็นหัวข้อหลักหัวข้อหนึ่งในรายงานประจำปีด้านการศึกษ ปี 2026 และ 2027
- กระบวนการคัดเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของหัวข้อหลักเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการ

ประเด็นสำคัญสำหรับแนวโน้มการดำเนินงานทางการศึกษา : แผนสำหรับปี 2025 – 2026

(Trends Shaping Education)

โดย Deborah Nusche Senior Analyst, OECD

ความจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญกับการมองอนาคตในเชิงยุทธศาสตร์ (strategic foresight in education) เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการค้า เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อมที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความยั่งยืน ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตในการทำงาน ส่วนภาคการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับเรื่องทักษะมากขึ้น การสร้างสมดุลในการทำงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมบุคคลในด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เป็นต้น จึงมีความจำเป็นที่ฝ่ายต่าง ๆ จะต้องมาร่วมกันหาแนวทางในการกำหนดอนาคตร่วมกัน

การดำเนินการในเรื่องแนวโน้มทางการศึกษา (Trends Shaping Education) ในปี 2025-26 มี 3 ประเด็นสำคัญคือ

(1) การดำเนินการในเรื่อง Community for Further Fit Education Systems เป็นการทำงานร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับของกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ สถาบันวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ฯลฯ โดยมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ การหานวัตกรรมวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ

(2) การจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่อกำหนดนโยบายทางการศึกษาโดยใช้การมองอนาคต (foresight) โดยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การวิจัยในทำงาน เป็นต้น คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2026

(3) การดำเนินการของศูนย์วิจัยอนาคตศึกษา (Interactive Future Lab) เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดทิศทางความต้องการในเรื่องระบบการศึกษาในอนาคต โดยมีการสำรวจแนวโน้มในอนาคตที่นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ทางการศึกษา การสำรวจประเด็นสำคัญเพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนงานยุทธศาสตร์ นโยบาย เพื่อให้สามารถมีระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น สามารถปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีเครื่องมือ เช่น Future Wheel ที่ใช้วิเคราะห์ภาพฉายในอนาคตในสถานการณ์ต่าง ๆ

โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การกำหนดภาพฉายในอนาคตควรให้ความสำคัญกับเรื่องความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมให้กับครูและนักเรียนตามแนวทางในอนาคตตามที่คาดการณ์ ควรมีการยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การเตรียมความพร้อมทางด้านนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรส่งเสริมในเรื่องการมองอนาคตในภาคการศึกษาภาคขึ้น เพราะปัจจุบันส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวิจัยทางการศึกษามากกว่า

มุมมองใหม่ด้านปฐมวัย: การเสริมสร้างพลังและความสามารถให้กับเด็กและการดูแลเรื่องสุขภาวะ (Empowering children and their Well-being)

โดย Claire Shewbridge หัวหน้าโครงการและนักวิเคราะห์

Joshua Polchar นักวิเคราะห์

Darragh MCKee Matthews ผู้ช่วยวิจัย จาก OECD

การเสริมสร้างพลังและความสามารถให้เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญกับการลงมือทำ เป็นเรื่องสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างสังคมประชาธิปไตย เนื่องจากเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะร่วมกำหนดอนาคตในวันข้างหน้า เด็กควรได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ เป้าหมายการดำเนินงานในปี 2026 คือ การเผยแพร่องค์ความรู้และรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาคู่มือในการปฏิบัติ (actionable playbook) ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการแปลงความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของเด็ก

การดำเนินโครงการมีกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องคือ (1) การกำหนดประเด็นเชิงนโยบายโดยต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่าย ๆ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (2) การสรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งเสริมความสามารถทางดิจิทัล การสร้างจิตสำนึกในเรื่องต่าง ๆ (3) การจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญ (4) การจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย (5) การส่งเสริมความร่วมมือในเรื่องต่าง ๆ (6) การจัดทำคู่มือและประชุมเชิงปฏิบัติการในประเทศต่าง ๆ ซึ่งคู่มือจะเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง การวิเคราะห์สอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริง เป็นประโยชน์กับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งบุคลากรในภาครัฐ ผู้ออกแบบหลักสูตร และผู้จัดบริการต่าง ๆ ให้กับเด็ก เป็นการรวบรวมความรู้แบบสหวิทยาการที่ให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ

ในการดำเนินโครงการ ควรมีความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมในเรื่องสุขภาวะในเด็ก (Partnerships to Support Child Well-Being) ใน 3 ประเด็น สำคัญ ได้แก่ (1) สุขภาพและสุขภาวะ (สุขภาพจิต อาหาร การให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ) จากผู้มีความรู้ (2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น ทั้งพ่อแม่ ชุมชน หน่วยงานด้านวิจัย เป็นต้น (3) การให้ความสำคัญในเรื่องสื่อ ดิจิทัล ทั้งในประเด็นทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา สื่อ ดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ และความปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อลดอาชญากรรมและสร้างมิตรภาพระหว่างบุคคลมากขึ้น นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายให้กับเด็กทั้งกิจกรรมที่สามารถทำได้คนเดียว กิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้อื่นทั้งในครอบครัว เพื่อน ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรง นอกจากนี้ อาจมีความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านกีฬา สาธารณสุข เป็นต้น โดยอาจดำเนินการทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีสุขภาวะที่ดีและปลอดภัย

ในระดับนโยบาย สามารถมีวิธีการที่ส่งเสริมเด็กในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น

1) วิธีการแบบ Promising Approaches เช่น การจัด Active Classrooms ในประเทศฟินแลนด์ การจัดชมรมกีฬาในประเทศออสเตรเลีย และการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยรถจักรยานหรือรถไฟในประเทศโปรตุเกส เป็นต้น

2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กในการตัดสินใจ เช่น ระบบ E-Democracy ในประเทศฟินแลนด์ เน้นการมีส่วนร่วม โดยการรับฟังความคิดเห็นของเด็กในเรื่องนโยบายทางการศึกษา ส่วนใน

ประเทศไอร์แลนด์ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และในประเทศลักเซมเบิร์ก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับโรงเรียน เป็นต้น

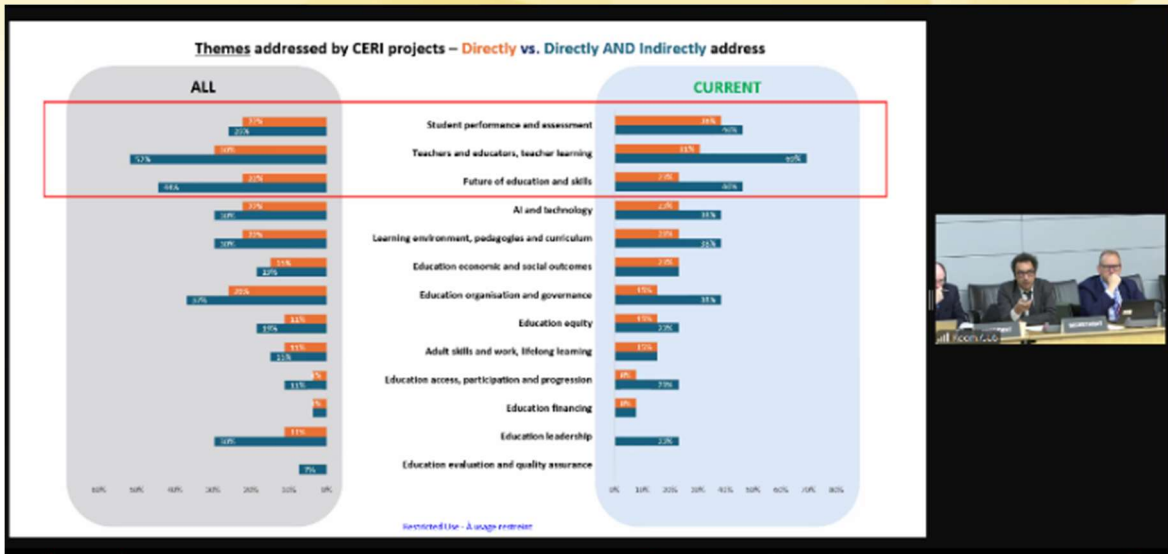
สำหรับความคิดเห็นจากการประชุมผู้เชี่ยวชาญที่ประเทศลักเซมเบิร์กที่ผ่านมา มีความเห็นว่าการให้ความสำคัญในเรื่อง การเสริมสร้างพลังและความสามารถของเด็ก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการดูแลเด็กในกลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึง การส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ การให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลในด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็ก นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ใช้ประโยชน์จากสื่อดิจิทัล มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเรื่องอื่น ๆ โดยได้รับการส่งเสริมจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้จัดทำนโยบาย

ที่ประชุมได้นำเสนอประเด็นสำคัญที่ควรส่งเสริมให้กับเด็กและเยาวชน ได้แก่ การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ การให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพที่แข็งแรงโดยอาจรวมถึงการบูรณาการความรู้ในวิชาต่าง ๆ พัฒนาสุขภาวะทางด้านอารมณ์และสังคมควบคู่กับทักษะที่จำเป็น ผลการเรียนรู้เชิงวิชาการ มีความคิดริเริ่มในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ภาครัฐต้องพัฒนานโยบาย กรอบแนวทางในการดำเนินงานที่จะส่งผลกระทบต่อทางบวกกับเด็กในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน

การหารือข้อเสนอจากประเทศสมาชิกเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและงบประมาณระยะต่อไป (Discussion of Country Suggest about next PWB)

โดย Mr. Stéphan Vincent-Lancrin Acting Head of Innovation and Measuring Progress Division

ก่อนเริ่มการหารือเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและงบประมาณในระยะต่อไป ผู้ดำเนินการประชุมได้ชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และกระบวนการวางแผน PWB (Programme of Work and Budget) ล่วงหน้า โดยระบุว่า แม้ปัจจุบันจะเพิ่งเริ่มดำเนินการ PWB ประจำปี 2025-2026 แต่ตามขั้นตอนของ OECD จะต้องวางแผนล่วงหน้า 2 ปี เพื่อให้ผ่านการอนุมัติจาก Governing Board และกระบวนการต่าง ๆ ของ OECD ได้ทันภายในต้นปี 2027 ซึ่งในขณะนี้ มีข้อเสนอจากประเทศสมาชิกบางส่วนส่งเข้ามาแล้ว จึงเปิดโอกาสให้ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติม ก่อนนำไปสรุปรวบรวมเพื่อจัดทำแผน และนำไปหารือร่วมกันอีกครั้งในการประชุมร่วมระหว่าง EDPC และ CERI ช่วงเดือนมิถุนายน 2025

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

ขณะนี้ CERI มีการดำเนินการอยู่ โดยมีการกระจายหัวข้อทำงานที่หลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การศึกษาขั้นพื้นฐานและมัธยมศึกษา ส่วนเรื่องอื่น ๆ เช่น ปฐมวัย อุดมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ มีการดำเนินการบ้างแต่ไม่ใช่ประเด็นหลัก ประเด็นสำคัญที่ทำโดยตรง (แถบสีส้ม) และเกี่ยวข้องทางอ้อม (แถบสีฟ้า) ได้แก่ (1) ผลสัมฤทธิ์และการประเมินของผู้เรียน (2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา (3) การเรียนรู้ของครู ทีม CERI จึงอยากเชิญทุกคนร่วมเสนอแนวคิดว่าจะอยากให้ทำอะไรเพิ่ม ควรทำอะไรจะไหน้อยลง มีหัวข้อไหนบ้างที่มองว่าน่าจะมีประโยชน์กับประเทศของคุณ หรือมุมมองในเรื่อง วิธีการศึกษา วิธีวิจัยและ ธีมใหม่ ๆ ที่ควรหยิบไปต่อยอด ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเทศเบลเยียม

ผู้แทนจากประเทศเบลเยียมซึ่งชมภาพรวมของงานที่ผ่านมา เห็นว่ามีความสมดุลอยู่แล้วในประเด็นที่สำคัญ เช่น การศึกษาภาคบังคับ ความเป็นมืออาชีพของครู ทักษะในอนาคต และนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนและการบริหาร เบลเยียมสนับสนุนให้ศึกษาแนววิทยาศาสตร์การรู้คิด (cognitive science) และแนวจิตวิทยาการรู้คิด (cognitive psychology) เพราะโลกยุค AI ต้องการเครื่องมือในการเปรียบเทียบและวิเคราะห์กระบวนการให้เหตุผลของมนุษย์และ AI ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญมาก สิ่งที่เบลเยียมฝากไว้คือ ไม่ควรกำหนดสัดส่วนเนื้อหาประเด็นตายตัวใน PWB แต่ควรปรับตามสถานการณ์และแนวโน้มในอนาคต นอกจากนี้ยังเสนอให้ CERI โฟกัสการทำงานวิจัยเชิงระบบ (system-level research) เพราะมีผลเชิงนโยบายมากกว่างานเฉพาะพื้นที่ จากมุมมองของเบลเยียมต้องการให้ CERI ทำหน้าที่ 3 อย่างคือ 1) ทำวิจัยในประเด็นที่ประเทศสมาชิกทำเองไม่ได้ 2) ดึงผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติที่หาไม่ได้ในประเทศ 3) สร้างเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศ (peer learning) ทั้งในแง่ของสิ่งที่ทำสำเร็จและบทเรียนจากสิ่งที่ทำไม่สำเร็จ อีกทั้งยังเสนอให้ CERI ทำบทวิเคราะห์ foresight mapping ว่าประเทศสมาชิกกำลังทำอะไรในประเด็นสำคัญ โดยให้ Governing Board ร่วมส่งข้อมูลสนับสนุน

ประเทศตุรกี

ผู้แทนจากประเทศตุรกีชี้ให้เห็นถึงช่องว่างของหัวข้อการศึกษาของ CERI ในปัจจุบัน ที่ยังขาดการศึกษาในด้าน การศึกษาปฐมวัย การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังได้ย้ำว่าตอนนี้ CERI ยังทำเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตได้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร พร้อมทั้งแนะนำควรจัดลำดับความสำคัญของงานวิจัยตามความจำเป็นและความสำคัญในแต่ละช่วงมากกว่าการกำหนดสัดส่วนเนื้อหาอย่างตายตัว ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการขาดแคลนครู ซึ่งในที่ประชุม Education at a Glance เมื่อวาน ก็เห็นพ้องตรงกันว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน ควรใส่หัวข้อดังกล่าวเข้าไปในรายงานทันที

ประเทศแคนาดา

ผู้แทนของประเทศแคนาดาขอให้ CERI ทำการวิจัยต่อเนื่องในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะเรื่อง AI ในการสอน และการออกแบบหลักสูตรใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับโลกในอนาคต และเน้นให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานของเด็กตั้งแต่อ่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา เสนอให้ต่อยอดงานวิจัยจาก PIACC รอบที่ 2 โดยวิเคราะห์ผลกระทบของระดับทักษะพื้นฐานต่อประเทศ OECD และหาแนวทางรองรับ นอกจากนี้ยังขอให้ศึกษาเรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้เรียนข้ามพรมแดน และเสรีภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัย

ประเทศฝรั่งเศส

ผู้แทนจากประเทศฝรั่งเศสสนใจเรื่อง AI ในระบบการศึกษา โดยเฉพาะ AI กับการพัฒนานโยบายครู เสนอให้ OECD ให้ความสำคัญกับการศึกษาสุขภาวะครูและหาวิธีแก้ปัญหาครูขาดแคลนเนื่องจากเป็นปัญหาร่วมของหลายประเทศ นอกจากนี้ยังเสนอให้ความสำคัญกับการศึกษาในช่วงปฐมวัย และเห็นด้วยกับการจัดทำ Foresight Mapping

ประเทศฟินแลนด์

ผู้แทนจากประเทศฟินแลนด์สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนใจวิทยาศาสตร์การรู้คิด และการพัฒนาระบบการรับรองทักษะและระบบคุณวุฒิของผู้ใหญ่

ประเทศสโลวีเนีย

ผู้แทนจากประเทศสโลวีเนียสนใจเรื่อง AI ในการศึกษา มองว่า AI เป็นประเด็นสำคัญระดับโลกและควรเป็นหนึ่งในหัวข้อหลักของแผนงาน (PWB) รอบถัดไป เสนอให้ศึกษาจิตวิทยาการรู้คิด เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ทันโลกและสอดคล้องกับธรรมชาติผู้เรียน

ประเทศโปแลนด์

ผู้แทนจากประเทศโปแลนด์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนานโยบายครู กล่าวหาปัญหาการขาดแคลนครูเป็นประเด็นสำคัญในโปแลนด์เช่นกัน เสนอให้ OECD ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ในแผน PWB ต่อไป นอกจากนี้ยังสนใจความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการ EDPC และ CERI เห็นว่าการทำงานเชื่อมโยงกันจะช่วยขับเคลื่อนประเด็นเชิงระบบ เช่น สุขภาวะครู และการดึงดูดคนรุ่นใหม่เข้าสู่วิชาชีพครูได้ดีขึ้น อีกทั้งเสนอให้ศึกษาประเด็นสุขภาวะครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษากรูไว้ในระบบ และเห็นว่าควรมีข้อมูลและงานวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างประเทศ

TUAQ

ผู้แทนจาก TUAQ เห็นด้วยกับการให้ความสำคัญกับการศึกษาปฐมวัย (ECE) และการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ (TVET) พร้อมทั้งเสนอให้เน้นเรื่อง ความรู้เชิงเนื้อหาเพื่อการสอน (PCK) รวมทั้งเสนอให้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาวะของครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้ CERI ทำงานต่อเนื่องในเรื่อง ความเป็นธรรม เคารพความแตกต่าง (Equity, Diversity & Inclusion (EDI) ตลอดจนเสนอให้ CERI กลับมาให้ความสำคัญกับงานวิจัยเป็นลำดับต้น ๆ นอกจากนี้ยังแนะนำให้เพิ่มมุมมองการศึกษาในเชิงสังคมวิทยา และควรติดตามการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงวัยชรา (cradle to grave)

ประเทศชิลี

ผู้แทนจากประเทศชิลี เสนอให้เปลี่ยนวิธีคิดการพัฒนาและปฏิรูปการศึกษา อย่ามองโครงการแบบแยกส่วน ให้มองผ่านกรอบ “systemic and ecological approach” ที่มองว่าการศึกษาไม่ได้เกิดขึ้นในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นระบบที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว นอกจากนี้ยังเสนอให้ให้เชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Whole Life Trajectory)

ประเทศออสเตรเลีย

ผู้แทนจากประเทศออสเตรเลีย เสนอให้วิเคราะห์ปัจจัยเชื่อมโยงข้ามระบบ (Cross-system linkages) มองว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ เช่น สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสังคม จึงควรออกแบบนโยบายที่เชื่อมโยงข้ามระบบ (Whole-system thinking) มากกว่ามองแค่โยบายเฉพาะด้าน นอกจากนี้ยังเสนอให้ OECD พัฒนา evidence base เพื่อรองรับนโยบายองค์รวม และสนับสนุนการทำ future mapping ใน PWB ชุดต่อไป

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผู้แทนจากประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอให้ EDPC และ CERI บูรณาการการทำงานร่วมกัน และเพิ่มสำคัญกับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาต่อหลังภาคบังคับ นอกจากนี้ยังเสนอให้ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างระบบสนับสนุนอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณสุขและโรงเรียน เป็นต้น

ไอร์แลนด์

ผู้แทนจากประเทศไอร์แลนด์เสนอให้ CERI เพิ่มความสำคัญกับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาปฐมวัย (ECE) พร้อมสนับสนุนแนวคิดการวิจัยและพัฒนาการศึกษาตลอดช่วงชีวิต (whole life trajectory) เช่นเดียวกับที่หลายประเทศเสนอ

เนเธอร์แลนด์

เสนอให้ CERI ออกแบบ PWB บนแนวคิดการศึกษาตลอดช่วงชีวิต และเพิ่มสำคัญกับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาตลอดชีวิต

บทเรียนสำคัญจากวิชาชีพครูแนวใหม่และอนาคตของการสอน

(Key Lessons Learnt from New Professionalism and Future of Teaching)

โดย Claire Shewbridge, Analyst and Project Lead

Jason McGrath, Analyst

Jan Maarse, Analyst

การพัฒนาวิชาชีพครู ในโลกยุคปัจจุบัน กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และ ความคาดหวังจากผู้เรียนและชุมชน การออกแบบวิชาชีพครูยุคใหม่จึงต้องไม่ใช่แค่การเพิ่มทักษะ แต่เป็น การสร้างระบบสนับสนุนและวัฒนธรรมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเติบโตของครูอย่างต่อเนื่อง ครูต้อง เป็นทั้งผู้อำนวยการเรียนรู้ (facilitator) นักพัฒนา นวัตกรรม และผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน โดยครู ควรได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมออกแบบนโยบาย และมีระบบการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (Continuous Professional Development) ร่วมกับเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities)

จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประเทศสมาชิก ประเทศเบลเยียมได้นำเสนอการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) ระหว่างครู ผู้บริหาร โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้ครูมีบทบาทเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง และเน้นการทำงานเป็นทีม ประเทศออสเตรเลียเสนอการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนแบบองค์กร แห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) พร้อมระบบสนับสนุนวิชาชีพครูตลอดเส้นทางอาชีพ และเปิด โอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ส่วนประเทศเวลส์ (สหราชอาณาจักร) มุ่งเน้นการสร้างระบบการศึกษาที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และครูมีสิทธิ์มีเสียงในการกำหนดทิศทาง นโยบาย พร้อมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities) และปรับบทบาทครูให้เป็นโค้ชและผู้อำนวยการเรียนรู้มากกว่าผู้ถ่ายทอดเนื้อหา ประเทศ สมาชิกต่างเห็นร่วมกันว่าครูยุคใหม่ต้องได้รับการสนับสนุนจากนโยบายที่ยืดหยุ่น เป็นระบบ และเปิดพื้นที่ ให้ครูเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองและระบบการศึกษาอย่างแท้จริง

การศึกษา 2040: แนะนำ “เข็มทิศการสอน”

Education 2040: Preview of “Teaching Compass”

โดย Miho Taguma, Senior Analyst and Project Lead

Esther Ferreira Dos Santos, Analyst

Joao Costa, Education 2040 Chair, European Agency for Special Needs and Inclusive

เข็มทิศการสอน (Teaching Compass) เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายที่ต่อยอดมาจากเข็มทิศการเรียนรู้ (Learning Compass) (Education 2030) เพื่อกำหนดทิศทางสำหรับการพัฒนาครูในอนาคต โดยเน้นสร้างภาษากลางและกรอบคิดร่วมกันในการส่งเสริมคุณภาพการสอนและคุณภาพครู ในบริบทของความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ AI, ความหลากหลาย และความท้าทายระดับโลก

สาระสำคัญประกอบด้วย 3 เสาหลัก:

1. จุดยึดหลัก (Anchor) — ครูต้องมีความมั่นคงใน การเป็นตัวของตัวเอง (Being), การมีส่วนร่วมในชุมชนและโรงเรียน (Belonging), และ การเติบโตและพัฒนาตนเอง (Becoming) เพื่อไม่ให้หลงทิศท่ามกลางความซับซ้อนของระบบและนโยบายที่เปลี่ยนแปลงเร็ว

2. อำนาจและบทบาทของครู (Agency) — แบ่งเป็น บทบาทเฉพาะบุคคล (individual agency), บทบาทร่วมกับผู้อื่น (co-agency) และ บทบาทร่วมกันของทั้งโรงเรียน (collective agency) โดยเฉพาะในบริบทของ AI และมีอาชีพอื่น ๆ ที่เข้ามาร่วมงานในโรงเรียน

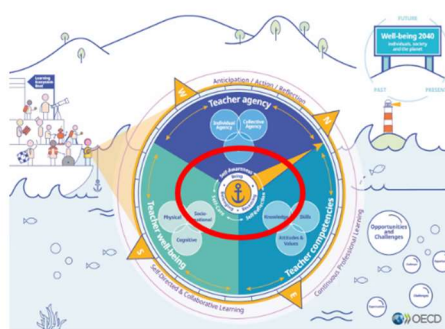
3. สุขภาวะครูและสมรรถนะครู (Well-being & Competency) — ไม่ใช่แค่เรื่องโครงสร้าง (เงินเดือน เวลางาน) แต่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย สุขภาพจิต ความผูกพันทางสังคม การพัฒนาองค์ความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงการมีส่วนร่วมกับเทคโนโลยีใหม่อย่างมีวิจารณญาณ

อย่างไรก็ตาม เข็มทิศการสอนยังกล่าวถึงความเสี่ยง เช่น นโยบายขัดแย้ง เป้าหมายไม่ชัดเจน และความรับผิดชอบเกินขอบเขต รวมถึงความซับซ้อนของ AI ที่มีต่อบทบาทครู นักเรียน และระบบการเรียนรู้ร่วมกัน

Key Concepts of Teaching Compass

1. Anchor
2. Teacher agency
3. Teacher well-being
4. Teacher competencies
5. Teachers as part of the larger learning & teaching ecosystem

Restricted Use - À usage restreint

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD ,2025

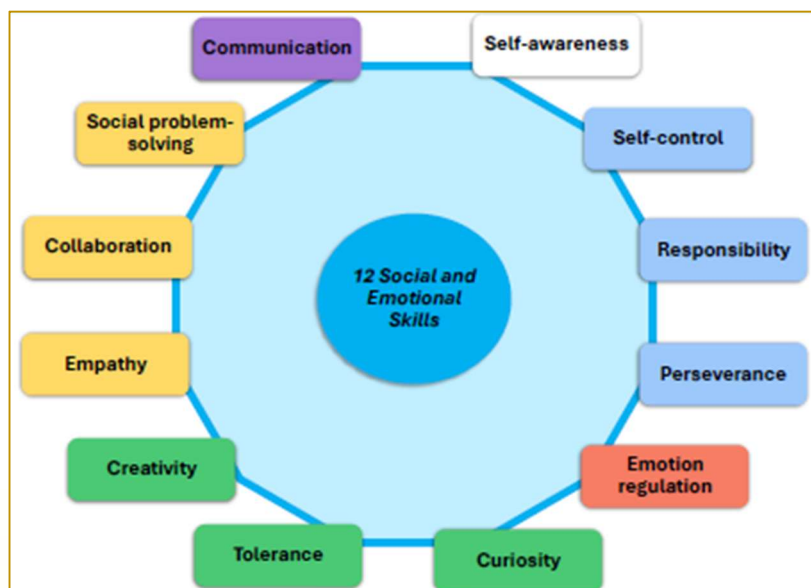
การสำรวจเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์

(Survey on Social and Emotional Skills)

โดย Noémie Le Donné, Senior Project Manager

โครงการสำรวจทักษะทางสังคมและอารมณ์ (OECD Survey on Social and Emotional Skills: SSES) ดำเนินการประเมินทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนอายุ 15 ปี และนักเรียนอายุ 10 ปี (ไม่บังคับ) โดยมีขอบเขตการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ (1) ค้นหาขอบเขตและการกระจายของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (2) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน และ (3) บริบทที่ส่งผลต่อทักษะทางสังคมและอารมณ์ โครงการ SSES มีจุดประสงค์เพื่อช่วยระบบการศึกษาในการติดตามและประเมินระดับทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน รวมถึงพัฒนากรอบแนวคิดและเครื่องมือวัดที่เหมาะสม และออกแบบเครื่องมือสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนและระบบการศึกษาให้สามารถพัฒนาทักษะด้านนี้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม มีการดำเนินโครงการแล้ว 2 รอบ ได้แก่ ปี 2019 (สำรวจใน 10 เมืองจากหลายประเทศ) และ ปี 2023 (สำรวจใน 6 ประเทศ และ 10 องค์กรการศึกษาจากหลายภาคส่วน) โดยการสำรวจรอบที่ 3 มีความก้าวหน้ามากขึ้นจากรอบก่อน ๆ มีระบบการศึกษาที่เข้าร่วมกว่า 30 ระบบการศึกษา จากเดิม 10 เมืองในปี 2019 ทั้งจากยุโรป ละตินอเมริกา และเตรียมขยายสู่แอฟริกา โดยจะดำเนินการนำร่องการสำรวจระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม ในปี 2025 และเริ่มการสำรวจหลักระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ในปี 2026

ในด้านกรอบแนวคิด จากเดิมที่อิง “Big Five Personality” ได้ปรับปรุงใหม่ให้ครอบคลุม 12 ทักษะสำคัญ แบ่งเป็นทักษะระหว่างบุคคล ทักษะภายในตนเอง และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และการเรียนรู้ พร้อมทั้งเพิ่มการวัดแบบใหม่ โดยใช้แบบทดสอบสถานการณ์ (Situational Judgment Test) สำหรับประเมินความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) เป็นครั้งแรก

ทักษะทางสังคมและอารมณ์ 12 ทักษะ: (ซ้ายไปขวา) การสื่อสาร (ช่องสีม่วง) การแก้ปัญหาทางสังคม การมีส่วนร่วม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (ช่องสีเหลือง) ความคิดสร้างสรรค์ ความอดทนอดกลั้น ความอยากรู้อยากเห็น (ช่องสีเขียว) การควบคุมอารมณ์ (ช่องสีส้ม) ความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง (ช่องสีฟ้า) การตระหนักรู้ตนเอง (ช่องสีขาว)

นอกจากนี้พบว่าในหลายประเทศ การพัฒนา SEL ยังขาดการบูรณาการในหลักสูตรการอบรมครูทั้งก่อนและระหว่างปฏิบัติงาน อีกทั้งครูจำนวนมากไม่น้อยต้องพึ่งพาข้อมูลจากแหล่งอินเทอร์เน็ตหรือสื่อที่ไม่เป็นทางการ จึงมีแผนพัฒนา Teaching and Learning Toolkits สั้น ๆ สำหรับแต่ละทักษะ พร้อมคู่มือปรับใช้ตามบริบท และจัดทำ Evidence Rating เพื่อให้ครูและโรงเรียนใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนรู้และประเมินผลอย่างมีคุณภาพ

ประเทศสมาชิกได้ร่วมอภิปรายและแสดงความเห็นในหัวข้อดังกล่าวต่อที่ประชุมดังนี้

ประเทศสโลวีเนีย

ผู้แทนจากประเทศสโลวีเนียสนับสนุนโครงการ SES Survey มาตั้งแต่ปี 2011 ซึ่งชมการพัฒนากรอบแนวคิดใหม่ 12 ทักษะ เน้นความสำคัญของการมีระบบ SEL ในโรงเรียน โดยโดยสโลวีเนียมีระบบนักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญดูแลเด็กและเยาวชนในโรงเรียนมาตั้งแต่ปี 1970 จึงสนับสนุนให้ OECD นำโมเดลนี้เป็นตัวอย่างสำหรับขยายในประเทศอื่น ๆ ต่อไป นอกจากนี้ยังเสนอให้ OECD พัฒนาเครื่องมือ Toolkit สำหรับครู เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้สอน SEL ในห้องเรียนได้จริง และสามารถนำข้อมูลผลสำรวจมาวิเคราะห์เชิงนโยบายระดับชาติได้สะดวกขึ้น

ประเทศฟินแลนด์

ผู้แทนจากประเทศฟินแลนด์เห็นด้วยกับการปรับกรอบแนวคิดใหม่ที่เน้นการพัฒนาและการสอนได้จริงมากขึ้น สนับสนุนการใช้ผลสำรวจ SES ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและอบรมครู และเสนอให้เน้นการพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตและการเรียนรู้ระยะยาวโดยเฉพาะทักษะด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความร่วมมือกับผู้อื่น และการจัดการอารมณ์ที่ส่งผลโดยตรงต่อความเป็นอยู่และความสำเร็จของนักเรียน

ประเทศโปแลนด์

ผู้แทนจากประเทศโปแลนด์สนับสนุนการดำเนินโครงการ SES Survey อย่างต่อเนื่อง เสนอให้ OECD พัฒนาเครื่องมือวัด SEL สำหรับกลุ่มนักเรียนผู้ลี้ภัยจากสงครามยูเครน สนับสนุนการทำวิจัยเชิงทดลอง (Randomized Controlled Trials - RCTs) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมและโปรแกรม SEL ว่าส่งผลต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง และเน้นให้ครอบคลุมการอบรม SEL สำหรับครูและบุคลากรการศึกษา เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้าใจผลการสำรวจอย่างถูกต้อง

ประเทศฝรั่งเศส

ผู้แทนจากประเทศฝรั่งเศสเสนอให้ OECD ทำงานร่วมกันแบบข้ามกระทรวงโดยเฉพาะกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงกิจการสังคม เพราะการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ (SEL) เกี่ยวข้องกับหลายมิติ ทั้งการศึกษา สุขภาพจิต และการป้องกันปัญหาสังคม เน้นให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพจิต ของเด็กและเยาวชน ฝรั่งเศสพบว่าปัญหาด้านสุขภาพจิตในนักเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้นหลังโควิด-19 จึงต้องการให้ OECD พัฒนารอบแนวทางและสนับสนุนโครงการที่เชื่อมโยง SEL กับสุขภาพจิต รวมทั้งสนับสนุนการป้องกันการกลั่นแกล้ง เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อ

พัฒนาการทางอารมณ์ของนักเรียน จึงเสนอให้นำข้อมูล SEL มาใช้ออกแบบกิจกรรมป้องกันและรับมือ
อย่างเป็นระบบ

Charles (ผู้เชี่ยวชาญ 21st Century Skills) [หมายถึง Charles Rick Johnston · Business at OECD
(BIAC) หรือเปล่า?]

สนับสนุนการอบรมครูอย่างครอบคลุม ทั้งนักศึกษาครูและครูประจำการ เพราะการส่งเสริม SEL
จะได้ผลก็ต่อเมื่อครูมีความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ด้านนี้ อีกทั้งเสนอให้จัดทำเครื่องมือและ
สื่อการเรียนรู้ SEL ที่บูรณาการอยู่ในทุกวิชาไม่จำกัดเฉพาะในวิชาศิลปะ ภาษา หรือสุขศึกษา ตลอดจนเน้น
ให้ความสำคัญทักษะทางอารมณ์และสังคมในฐานะ soft skills ที่สำคัญในโลกยุคใหม่

พลังของการให้ข้อมูลย้อนกลับ (The Power of Feedback)

โดย Mario Piacentini นักวิเคราะห์ห่าวาโส, OECD

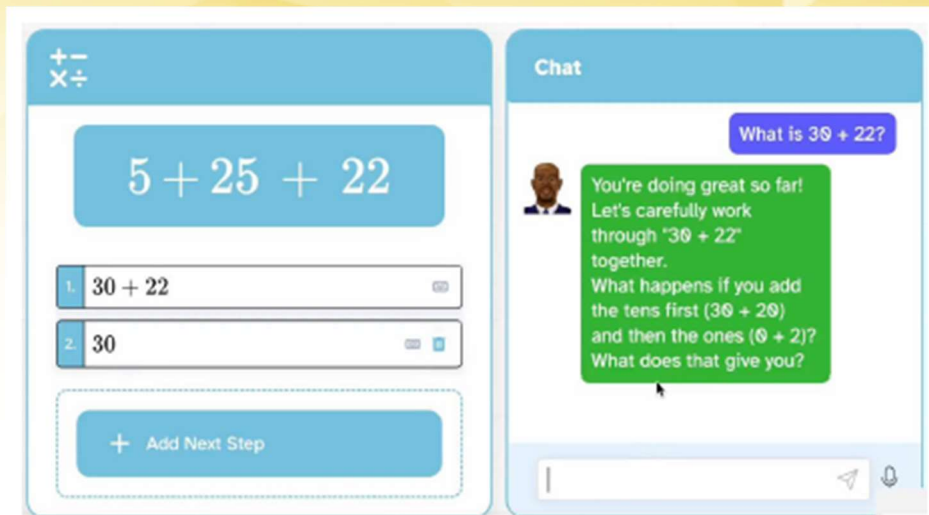
โครงการ The Power of Feedback เป็นโครงการที่จะดำเนินการในกรอบการดำเนินการ
ของ CERI ประจำปี 2025/2026 เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระดับนานาชาติ
(international randomized controlled trial :RCT) เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนกับช่องทางการ
เรียนรู้ดิจิทัลที่มีปัญญาประดิษฐ์ให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ โดยจะดำเนินการผ่านแพลตฟอร์ม
Platform for Innovative Learning Assessment (PILA)

การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้รายบุคคล เพราะสามารถ
ก่อนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะเมื่อมีการบูรณาการ AI มาใช้ใน
การเรียนรู้ด้วย โดยมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ใน 2 ประเด็น คือ

1. การให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. มีการใช้ AI ในการสอนเสริมเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพิ่มมากขึ้น

ด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลาในการสอน การนำ AI มาใช้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มรูปแบบต่าง ๆ
งานวิจัยเพื่อศึกษาการใช้ AI ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีครูร้อยละ 18 ใช้ AI ร่วมในจัดการเรียน
การสอนผ่านเรียนรู้ทางออนไลน์และมีระบบถามตอบอัตโนมัติ (Chatbot) เพื่อตอบข้อปัญหาเบื้องต้น
(DiLiberti 2024) จะทำให้ AI มีส่วนช่วยในการเป็นเครื่องมือเสริมสำหรับการเรียนรู้รายบุคคลมากขึ้น แต่
อย่างไรก็ตาม ต้องมีการบูรณาการในเรื่องการประกันคุณภาพการเรียนการสอนเข้าไปด้วยสำหรับการให้
คำตอบกลับด้วย AI

ทั้งนี้ มีความก้าวหน้าในการดำเนินการโครงการตั้งแต่การประชุม CERI ครั้งที่ 111 ในหลาย
ประเด็นทั้งในเรื่องการตั้งคณะทำงาน การประสานงานกับประเทศต่าง ๆ ที่สนใจ การพัฒนาเครื่องมือ
ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แอปพลิเคชันสำหรับสอนเสริมโดย AI เพื่อนำไปสู่การสร้าง
แพลตฟอร์มต่อไปในอนาคต การกำหนดกรอบแนวทางในการประเมินผลเป็นต้น โดยตัวอย่าง โครงการ
พัฒนาแพลตฟอร์มการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ (Platform for Innovative Learning
Assessment :PILA) ซึ่งมีการเปิดตัว Betty ‘s Brain Math (AI tutor) โดยมีนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่
ที่ 4 และ 5 เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดลองในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับ
จาก AI หลังจากลงมือทำแบบฝึกหัดแล้ว มีกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการในประเทศต่าง ๆ 400 ห้องเรียน
โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากครูและนักเรียน ในหลายปีติดต่อกัน

ตัวอย่างการให้ข้อมูลย้อนกลับผ่านใช้งาน AI Betty 's Brain Math
ที่มา: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD ,2025

แพลตฟอร์มดังกล่าวเป็นแบบเปิดและไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การสอน และจะเป็นตัวอย่างของโปรแกรมความร่วมมือระหว่างนานาประเทศในด้านการประเมินผลและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งรวมทั้งจะมีโปรแกรมการฝึกอบรมที่ชื่อ IDEE ข้อมูลจากรายงานจะแสดงให้เห็นถึงผลที่ได้รับจากการนำ AI มาใช้เป็นเครื่องมือในการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีบทบาทในการช่วยเหลือครูในการสอนเสริมให้กับผู้เรียนในชั้นประถมศึกษา ซึ่งได้มีการดำเนินโครงการแล้วกับนักเรียนในสาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นโครงการที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงกลไกในการประเมินผล การรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น สามารถปรับการเรียนการสอนและส่งเสริมบทบาทของครูในด้านต่าง ๆ ได้

ดัชนีความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ของ OECD เวอร์ชันเบต้า

OECD AI Capability Indicator : Beta Version

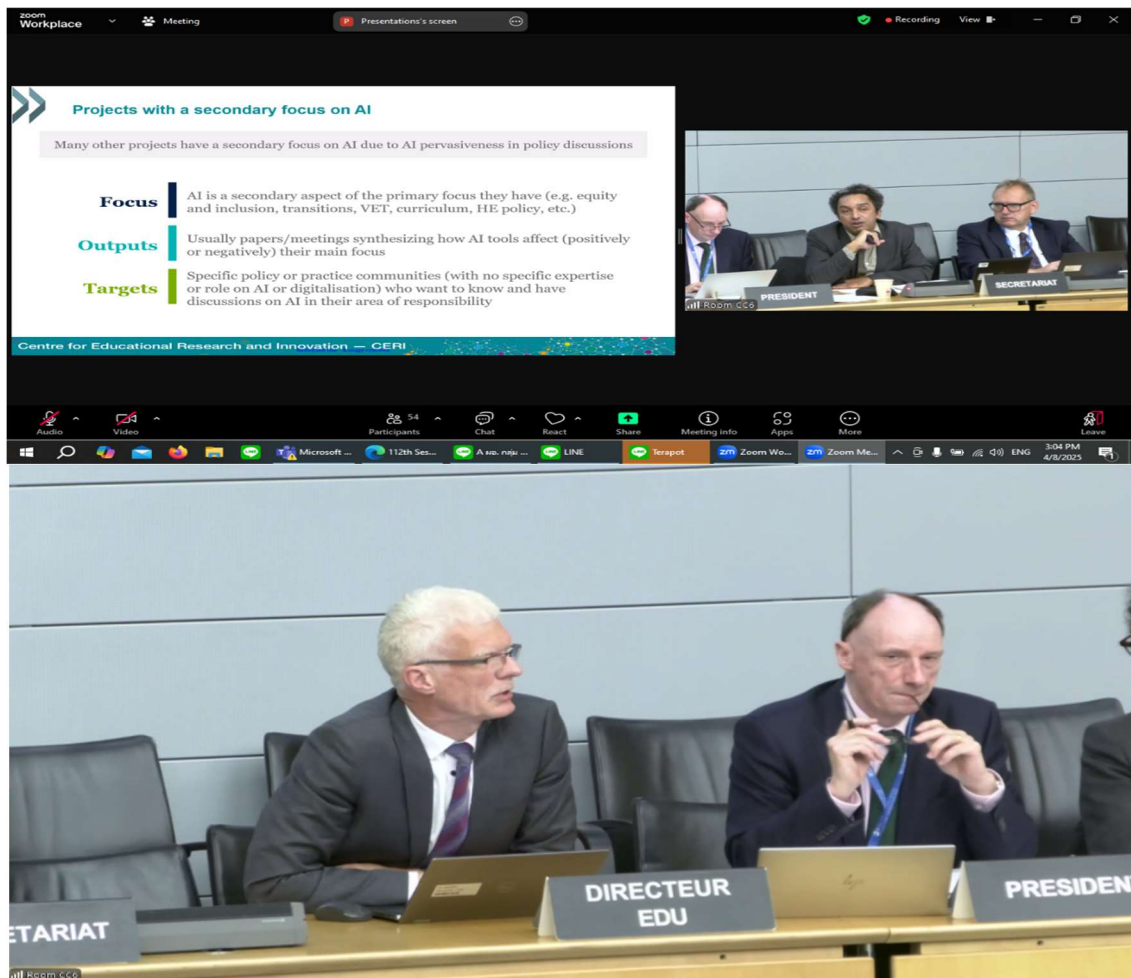
โดย Stuart Elliott นักวิเคราะห์อาวุโส, OECD

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ให้ฝ่ายการศึกษาทราบถึงผลการเปรียบเทียบความสามารถของ AI และมนุษย์ ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ ตัวชี้วัด ประเด็นนโยบาย เช่น บทบาทที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปของมนุษย์ในเรื่องการทำงานและการประกอบอาชีพ ที่จะนำไปสู่การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนและสื่อการเรียน การสอนของครูที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทั้งในด้านภาษา ปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม และการแก้ปัญหา เป็นต้น ส่วนเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ต้องทบทวนด้วยเช่นกัน ว่าผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เรื่องใดบ้างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

โดยตัวชี้วัดที่วัดโดยใช้ Beta สเกล ที่นำเสนอเมื่อเดือนมิถุนายน 2568 ประกอบด้วย ตัวชี้วัดความสามารถด้านภาษาที่วัดจากคะแนนผลการสอบ PISA ในทักษะด้านการอ่านแบ่งเป็น 5 ระดับ ความรู้ทางด้านหุ่นยนต์ การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคม การสร้าง

สถานการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางด้านอภิปัญญา (metacognition) ความจำในเรื่องการเรียนรู้ และความรู้ในด้านต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ จำนวน ๒๕ ท่าน มาให้ความเห็นเมื่อได้ผลลัพธ์ที่เป็นตัวชี้วัดเรียบร้อยแล้ว เช่น ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาจิตวิทยา สาขาการศึกษา เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น มีการเทียบเคียงความรู้ในการพัฒนาตัวชี้วัด สำหรับการดำเนินงาน ในระยะต่อไปจะมีการนำตัวชี้วัดไปประยุกต์ใช้กับงานทางด้านการศึกษา รวมทั้งนำไปสู่โครงการที่เป็นนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ หรือการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นในประเด็นสำคัญ คือ ควรพิจารณาในการนำ AI มาใช้ในทางที่ AI มีความสามารถมากที่สุด เช่น เรื่องการสร้าง coding การออกแบบหลักสูตร นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องจริยธรรมในการใช้ AI มาทำงานบางอย่างแทนมนุษย์ ควรต้องมีการพิจารณาให้รอบด้าน ซึ่งขณะนี้ก็มีบางประเทศที่ได้ดำเนินการในเรื่องตัวชี้วัด AI เช่นกัน โดยใช้การวิเคราะห์แบบใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในเรื่องดิจิทัลทางการศึกษา

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD, 2025

สรุปผลการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษาครั้งที่ 37
(37th Session of Education Policy Committee (EDPC))

.....

1. Adoption of the Draft Annotated Agenda of the 37th Session of the Education Policy Committee (EDPC) การรับรองระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

ประธานการประชุมได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ในการประชุมครั้งนี้จะนำเสนอกระบวนการจัดทำโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ และโครงการที่จะดำเนินการในอนาคต และขอให้ที่ประชุมรับรองระเบียบวาระการประชุมครั้งนี้ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติรับรองระเบียบวาระการประชุม

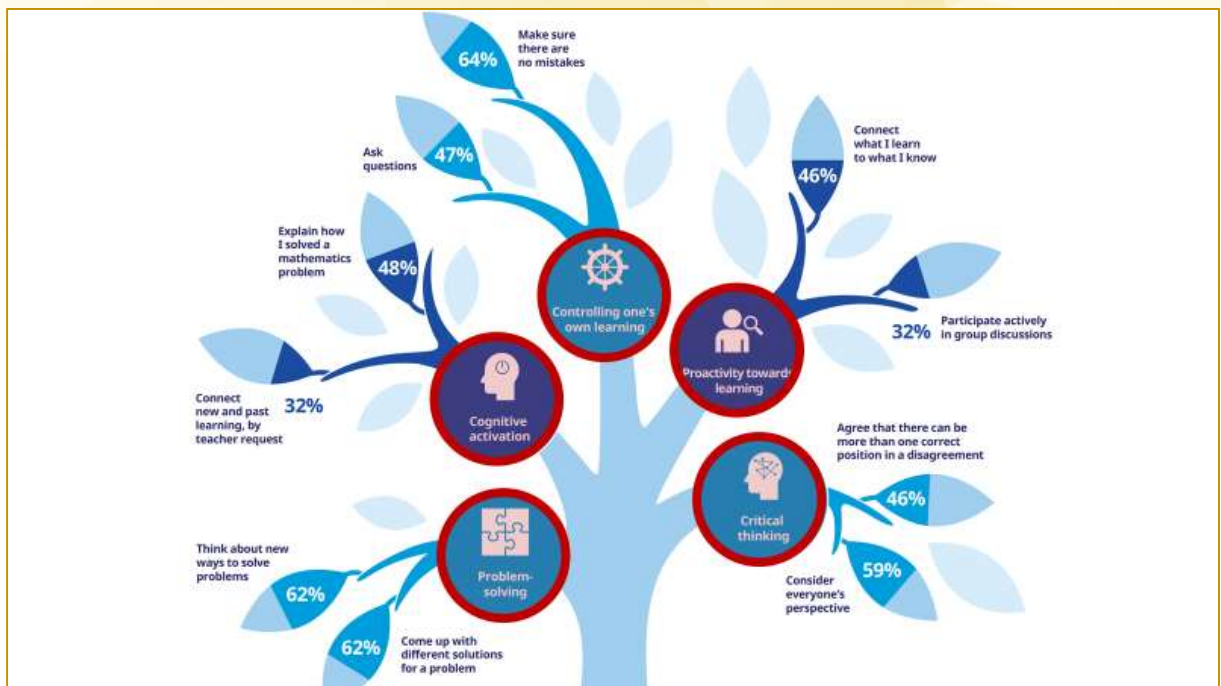
2. Oral Statements รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ OECD

โดย Andreas Schleicher, Director for Education and Skills, OECD

El Iza Mohamedou, OECD Centre for Skills

เมื่อพิจารณาจากข้อค้นพบสำคัญจากโครงการ PISA 2022 VOL V จะเห็นได้ว่า บางประเทศมีผลการประเมินในด้านต่าง ๆ เกินมาตรฐานเฉลี่ยของ OECD ได้แก่ สิงคโปร์ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ) นิวซีแลนด์ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ การมีส่วนร่วม ความสมดุลระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการใช้เวลาว่าง และการยอมรับความหลากหลาย) เดนมาร์ก (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ สุขภาวะทางจิต การมีส่วนร่วม

ความยืดหยุ่น การมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางสังคม ความเป็นอยู่ที่ดีทางวัตถุและวัฒนธรรม และการยอมรับความหลากหลาย)

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

แรงสนับสนุนจากครูมีคุณประโยชน์ต่อการสร้างกลยุทธ์การเรียนรู้สำคัญมี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ การควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การกระตุ้นทางปัญญา การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น การแก้ปัญหา และการคิดเชิงวิพากษ์ โดยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่มีกลยุทธ์เหล่านี้สามารถคาดการณ์ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ยิ่งใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้มากเท่าใดจะช่วยลดความตึงเครียดในการเรียนรู้มากเท่านั้น

บทบาทของครูส่งผลต่อระดับความกังวลใจในการเรียนวิชาที่ยาก อย่างเช่น วิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้เรียนกับครูที่พวกเขาชอบจะมีผลการเรียนที่ดี ตัวอย่างเช่น ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นักเรียนสามารถเรียนรู้ทางไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการเรียนดีในวิชาคณิตศาสตร์ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนที่รักการเรียน และมีความตั้งใจเรียน ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากครูสามารถสร้างแรงจูงใจและเป็นความเห็นอกเห็นใจต่อนักเรียนในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นักเรียนที่มีครูให้การสนับสนุนที่ดีจะไม่รู้สึกเดียวดายเมื่อโรงเรียนไม่สามารถเปิดสอนในห้องเรียนได้ เมื่อครูให้การช่วยเหลือ นักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มในการตั้งใจเรียน มีความพยายามในการเรียนรู้ และกล้าถามคำถามมากขึ้น ครูมีบทบาทสำคัญต่อระดับความกังวลใจในการเรียนรู้ของนักเรียน

ส่วนนักเรียนที่มีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้และตั้งใจเรียนจะรู้ว่างานอะไรเหมาะกับพวกเขา นักเรียนที่มีกลยุทธ์การเรียนรู้การเรียนรู้มากเท่าใด จะมีความกังวลลดน้อยลงเท่านั้น นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากครูที่พวกเขารัก เมื่อพิจารณาจากนโยบายและการปฏิบัติแล้วพบว่า มีนักเรียนไม่ถึงครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์

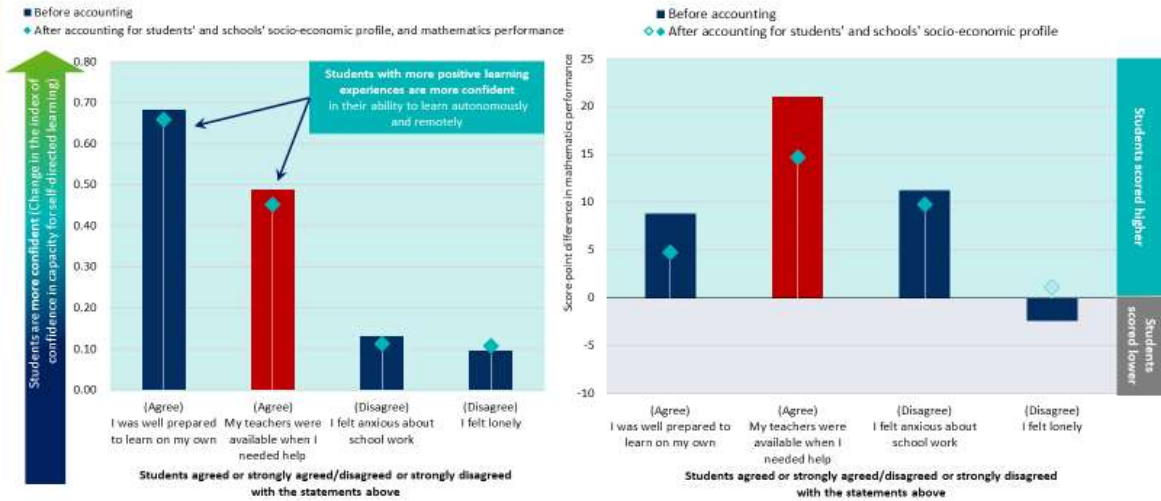

Students learn best from teachers they love

Remote learning, mathematics performance and confidence in self-directed learning

Figure II.2.12

Change in the index of confidence in students' capacity for self-directed learning/in mathematics performance, when students agreed or disagreed with the following statements about the time when their school building was closed because of COVID-19; OECD average

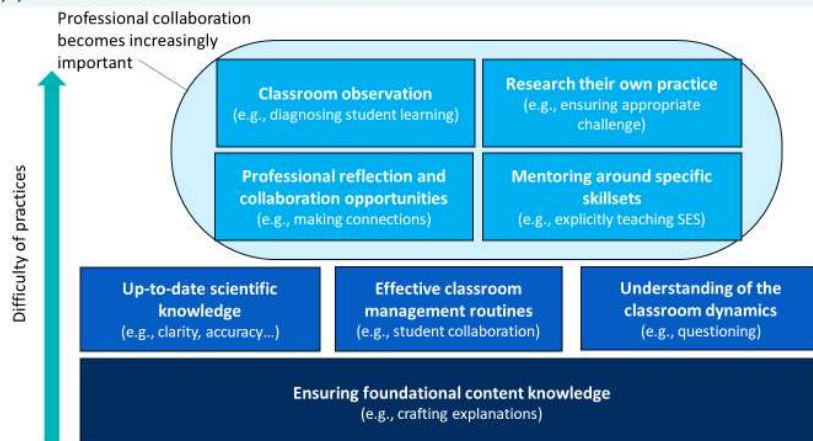
ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

เมื่อวันที่ 3 – 4 เมษายน 2025 มีการนำเสนอรายงานการดำเนินงาน โครงการ School+ ณ เมืองฟาติมา ประเทศโปรตุเกส มีผู้เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอรายงาน ได้แก่ ตัวแทนจากโรงเรียน เจ้าหน้าที่หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และหน่วยงานองค์กรกลาง โดยในรายงานจะเน้นเป้าหมายการสอนหลัก 5 เป้าหมาย และแนวปฏิบัติ 20 ประการ เพื่อทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ดีที่สุดเพื่อปรับปรุงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และเพื่อสนับสนุนแนวทางพัฒนาโรงเรียนและผู้นำด้านระบบ

ในการส่งเสริมและพัฒนาครู ต้องพัฒนาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของครู ทั้งนี้การใช้เครือข่ายทางวิชาชีพมีความสำคัญมากขึ้นต่อการพัฒนา ด้วยวิธีการดังนี้ 1) การสังเกตการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียน 2) การทำวิจัยการเรียนการสอนของตนเอง 3) การฟังเสียงสะท้อนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพและการสร้างโอกาสส่งเสริมความร่วมมือ และ 4) การให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำชุดทักษะที่จำเป็นสำหรับครู

Supporting teachers: aligning professional development to their actual needs

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

การลงทุนในการศึกษาระดับปฐมวัยสามารถลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาของเด็ก จากผลการศึกษาพบว่า ในช่วงอายุ 5 ปี เด็กด้อยโอกาสดูแลกับเด็กที่มีโอกาสจะมีความแตกต่างในการพัฒนาทางสติปัญญา ทางสังคม และทางอารมณ์ เด็กที่มาจากครอบครัวด้อยโอกาสจะมีกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้และการคำนวณที่บ้านน้อยกว่าเด็กที่มีโอกาส การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (Early childhood care and education: ECCE) เป็นวิธีการที่คุ้มค่าในการลดช่องว่างด้านผลสัมฤทธิ์ของเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีโอกาส โดยในระยะยาวจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในช่วงชีวิตของผู้เรียนจนถึงวัย 30 ปี และเด็กด้อยโอกาสจะไม่ได้รับการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพเท่าที่ควร

ในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการลงทุนด้านการศึกษาระดับปฐมวัย จะทำการวิจัยเอกสารและวิเคราะห์ฐานข้อมูลนานาชาติ 8 กลุ่ม ปรัชญาหรือในประเด็นสำคัญกับประเทศ 22 ประเทศ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน 7 ครั้ง เพื่อเป็นเวทีอภิปรายระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัยและผู้แทนจากหน่วยงานที่ดูแลด้านการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

แผนการดำเนินงานจัดทำนโยบายด้านการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมและการเข้าถึงเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน มีดังนี้ 1) ลดช่องว่างการเข้าถึงการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย 2) สนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเจ้าหน้าที่ดูแลเด็ก 3) ให้เด็กทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย 4) สร้างช่องทางติดต่อระหว่างผู้ให้บริการด้านการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน และ 5) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและงบประมาณสำหรับการจัดทำนโยบายด้านปฐมวัย

ในการขจัดอุปสรรคทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการเข้าเรียนในระดับปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้ 1) พัฒนาการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับนโยบายด้านปฐมวัย โดยกำหนดประเภทการจัดการศึกษาและการดูแลปฐมวัย ได้แก่ จัดโครงการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม การเยี่ยมเยียนตามบ้านของเด็ก การสนับสนุนด้านการแพทย์และโภชนาการ การเรียนการสอนในโรงเรียน การลาเพื่อเลี้ยงดูบุตร การจ้างงานและการสนับสนุนการอบรมสำหรับพ่อแม่ การให้สวัสดิการทางสังคมและการลดหย่อนภาษี

และ การจัดหาบ้านพักและการวางแผนผังเมือง 2) ควรกำหนดรูปแบบผสมผสานเพื่อการลงทุนในการพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัยโดยมีแนวโน้มนโยบายที่สอดคล้องส่งเสริมในการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ดำเนินการและจุดเน้นสำคัญด้านการพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัย ได้แก่

- การประชุม Education Policy Reform Dialogues 2024: Re-shaping teaching into a thriving profession from ABCs to AI วันที่ 25-26 พฤศจิกายน 2567 ณ เมือง Zagreb ประเทศ Croatia

- การประชุม COP29 roundtable on greening education and enhancing climate literacy วันที่ 18 พฤศจิกายน 2025 ณ เมือง Baku ประเทศอาเซอร์ไบจาน

- การประชุม PISA High Performing Systems for Tomorrow Policy Dialogue วันที่ 23-24 มกราคม 2025 ณ กรุง Helsinki ประเทศฟินแลนด์

- การประชุม International Summit on the Teaching Profession (ISTP) 2025 วันที่ 24-26 มีนาคม 2025 ณ เมือง Reykjavik ประเทศไอซ์แลนด์

รายงานความก้าวหน้าการประเมินผลอาชีวศึกษานานาชาติ ในโครงการ PISA-VET มีการดำเนินงานดังนี้

- จัดพิมพ์เผยแพร่กรอบการดำเนินงานเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2024 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะวิชาชีพ 5 กลุ่มประเภท

- พัฒนารูปแบบตัวอย่างด้านธุรกิจและการบริหารซึ่งเป็นผลที่ได้จัดการแข่งขันฝีมือแรงงานระดับนานาชาติที่จัดขึ้น ณ ประเทศกัมพูชา และโปรตุเกส

- คณะผู้เชี่ยวชาญกำกับดูแลการดำเนินงานพัฒนาเครื่องมือโดยคณะทำงานย่อย

- OECD กำลังอยู่ระหว่างการสรุปข้อตกลงอนุญาตให้ใช้สิทธิ์กับ ASCOT และ ASCOT+ สำหรับการใช้อุปกรณ์จำลองแบบดิจิทัลในการประเมิน PISA-VET

- OECD กำลังจัดทำความร่วมมือด้านองค์ความรู้และข้อตกลงด้านการสนับสนุนกับภาคเอกชนมากกว่า 30 แห่ง

- OECD กำลังศึกษาโอกาสในการขยายพื้นที่อาชีพอื่น ๆ ในระยะนำร่อง เช่น อิเล็กทรอนิกส์ การขายปลีก และหุ่นยนต์

- ประเทศบราซิลได้เข้าร่วมกับออสเตรเลีย โคลอมเบีย เยอรมนี กรีซ โปรตุเกส และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้โครงการนี้

International VET Assessment update

- Framework published on 19 March 2024 being used to guide development of instruments to measure professional skills in the five occupational areas
- ETS is developing the first prototype unit (Business and Administration) based on WorldSkills competition to be used in cognitive laboratories in Colombia and Portugal during 2025, resources permitting.
- Expert Group is overseeing the work on instrument development through a sub-group formed for this purpose
- OECD finalising license agreements with ASCOT and ASCOT + for the use of digital simulation tasks in PISA-VET
- Through BIAC and WorldSkills, OECD is entering into knowledge partnerships and sponsorship arrangements with more than 30 private entities
- Brazil has joined Australia, Colombia, Germany, Greece, Portugal and UAE as data collection countries in the initiative
- With WorldSkills, OECD is exploring the potential for including other occupational areas in the Pilot Phase, such as electronics, retail sales and robotics

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

ความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน มีดังนี้

- OECD จัดการสำรวจเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนในยุคดิจิทัล โดยพิมพ์เผยแพร่ผลสำรวจเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2025 โดยเก็บข้อมูลเชิงลึกใน 37 ประเทศ นำเสนอมุมมองระดับนานาชาติในเชิงเปรียบเทียบกับนโยบายที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- จัดการประชุม 10th Meeting of the GNE on School Resources ระหว่างวันที่ 20-21 มีนาคม 2025 หัวข้อหลัก “การจัดสรรทรัพยากรด้านการศึกษาในระดับโรงเรียน: นโยบายเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลในการศึกษาและการเตรียมความพร้อมของครูสำหรับอนาคต” โดยร่วมอภิปรายและนำเสนองานที่กำลังดำเนินการอยู่

- จัดการประชุม International Peer Learning Event เพื่อนำเสนอผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน วันที่ 25 พฤศจิกายน 2567 ณ กรุง Dublin ประเทศไอร์แลนด์

- ทบทวนการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลของการศึกษาระดับโรงเรียนในประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยมีประเด็นสำคัญคือ การกำกับดูแลการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบการศึกษาดิจิทัลในบริบทของระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจและมีความเป็นอิสระสูง เพื่อคงไว้ซึ่งคุณภาพและความหลากหลายทางด้านการจัดการเรียนการสอน

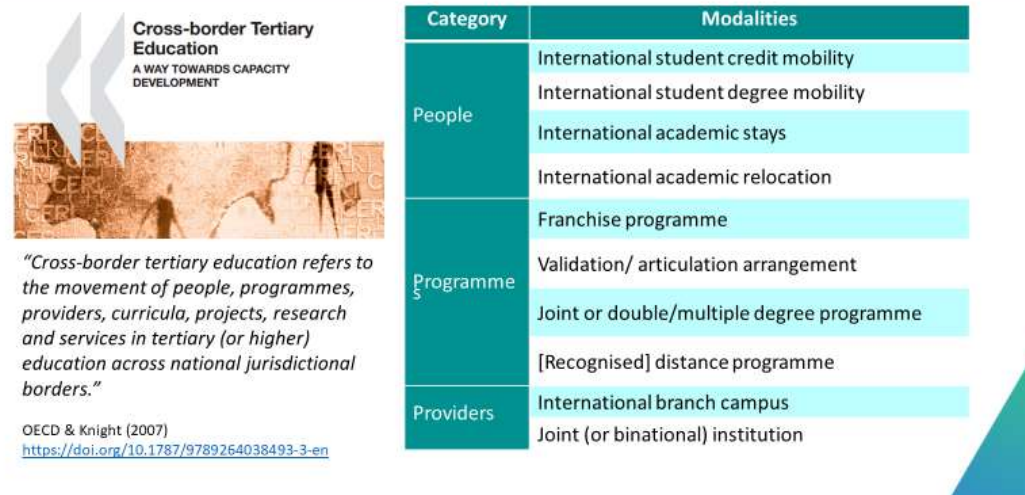
การดำเนินการตามแนวทางของ OECD ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดนอย่างมีคุณภาพ โดย OECD ได้นิยาม “การศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน” หมายถึง การเคลื่อนย้ายของบุคคล หลักสูตร ผู้ให้บริการ หลักสูตรการเรียนการสอน โครงการ งานวิจัย และบริการทางการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาหรือการศึกษาระดับสูง ที่เกิดขึ้นข้ามประเทศ มีรูปแบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน มีดังนี้

- ผู้เรียน: จัดการถ่ายโอนหน่วยกิตและวุฒิการศึกษา เดินทางไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ การย้ายถิ่นฐานเพื่อไปศึกษาต่อ

- หลักสูตร: จัดทำหลักสูตรแฟรนไชส์ ซึ่งเป็นทางเลือกของการศึกษาข้ามชาติรูปแบบหนึ่ง โดยมหาวิทยาลัยหลักผู้เป็นเจ้าของหลักสูตรจะให้สิทธิบัตรกับมหาวิทยาลัยพันธมิตรในอีกประเทศเป็นผู้ดำเนินการสอนหลักสูตรนั้น ๆ นักศึกษาจึงสามารถเรียนที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศของตนเอง เพื่อรับวุฒิการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เป็นเจ้าของหลักสูตรได้ ดำเนินการรับรองหลักสูตรและการเทียบโอนความรู้ จัดทำหลักสูตรปริญญาร่วม ปริญญาคู่ และปริญญาหลายใบ จัดทำหลักสูตรทางไกลที่ได้รับการรับรอง

- ผู้จัดการศึกษา: จัดให้มีสาขาวิทยาเขตในต่างประเทศ จัดให้มีสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งร่วมระหว่างสองประเทศ

>> A reminder: what is cross-border higher education?

Cross-border Tertiary Education
A WAY TOWARDS CAPACITY DEVELOPMENT

"Cross-border tertiary education refers to the movement of people, programmes, providers, curricula, projects, research and services in tertiary (or higher) education across national jurisdictional borders."

OECD & Knight (2007)
<https://doi.org/10.1787/9789264038493-3-en>

Category	Modalities
People	International student credit mobility
	International student degree mobility
	International academic stays
	International academic relocation
Programme	Franchise programme
	Validation/ articulation arrangement
	Joint or double/multiple degree programme
	[Recognised] distance programme
Providers	International branch campus
	Joint (or binational) institution

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

มีการจัดทำแบบสำรวจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีคำถาม 75 ข้อ ตามประเด็น ดังนี้

- ขอบเขตของการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดนทั้งในสถาบันการศึกษาและจากสถาบันการศึกษาต้นทาง
- การกำกับดูแลและการประกันคุณภาพของหลักสูตรและผู้ให้บริการข้ามพรมแดน
- ระบบการกำกับดูแลและการประกันคุณภาพในสถาบันการศึกษา
- การเคลื่อนย้ายของนักศึกษาต่างชาติ
- ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

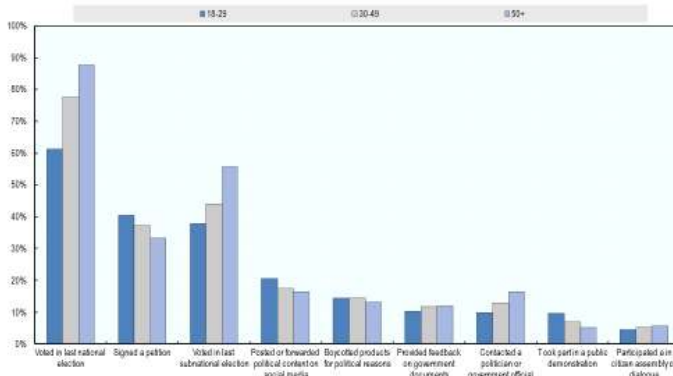
- ความร่วมมือและการประสานงาน
- การดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป ได้แก่
 - นำเสนอรายงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน (5 ธันวาคม 2024)
 - ประเทศต่าง ๆ ส่งข้อคิดเห็นที่มีต่อรายงาน
 - ขยายกำหนดเวลาถึง 31 มกราคม 2025 (ไตรมาส 1/2025)
 - การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล (ไตรมาสที่ 1-2/2025)
 - การร่างรายงาน (ไตรมาสที่ 2-3/2025)
 - รายงานต่อคณะกรรมการ & รายงานการดำเนินการ
 - รายงานต่อคณะกรรมการที่นำเสนอในระหว่างการประชุม GNE-HE ครั้งที่ 9 (กันยายน 2025)
 - รายงานต่อคณะกรรมการที่แชร์กับ EDPC (ตุลาคม 2025)
 - รายงานต่อคณะกรรมการ (ธันวาคม 2025)
 - การเผยแพร่รายงานการดำเนินการ (ไตรมาสที่ 1/2026)

การดำเนินงานด้านนโยบายเพื่อส่งเสริมการศึกษาความเป็นพลเมือง มีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างในการมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านความเป็นพลเมือง จากการศึกษา พบว่า

- ประเทศส่วนใหญ่ในกลุ่ม OECD มีอัตราการออกเสียงลงคะแนนลดลงในช่วง 3ทศวรรษที่ผ่านมา โดยลดลงจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 75 ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 เหลือประมาณร้อยละ 65
- ในปัจจุบัน คนหนุ่มสาว (อายุระหว่าง 18-29 ปี) มีแนวโน้มจะไปลงคะแนนเสียงน้อยกว่ากลุ่มประชากรที่มีอายุมากกว่า แต่มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมทางพลเมืองในรูปแบบไม่เป็นทางการมากกว่า เช่น การโพสต์เนื้อหาทางการเมืองบนสื่อสังคมออนไลน์ และการคว่ำบาตรสินค้าด้วยเหตุผลทางการเมือง
- เมื่อพิจารณาจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษา และสถานการณย้ายถิ่นฐาน พบว่ายังคงมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางพลเมือง

Civic education for inclusive societies: Tackling the participation gap

Source: OECD (2023), Government at a Glance 2023, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/3d5c5d31-en>

- Most OECD countries have seen a **decline in voter turnout** over the last three decades, declining from a 75% average in the early 1990s to around 65% today.
- Young people (aged 18-29) are **less likely to vote than older age groups**, but more likely to participate in **informal civic engagement** such as posting political content on social media and boycotting products for political reasons.
- Significant civic engagement gaps exist by socio-economic status, education level, and migration status.

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาความเป็นพลเมือง มีดังนี้

- สร้างบรรยากาศห้องเรียนแบบเปิด โดยจัดพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายประเด็นทางสังคมและการเมือง และแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเปิดเผย และจัดองค์ประกอบของห้องเรียนแบบเปิด (OCC) รวมถึง การโต้วาทีและการอภิปราย การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการตัดสินใจในชั้นเรียน

- สร้างความรู้ความเข้าใจทางพลเมือง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเลือกตั้ง วิธีการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครและประเด็นนโยบาย ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของระบบการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

- สร้างการมีส่วนร่วมในการศึกษาความเป็นพลเมือง โดยส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (active-learning หรือ learning by doing) ผ่านกิจกรรม เช่น การอาสาสมัคร การเรียนรู้ผ่านการบริการสังคม และสถานักเรียน และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสามารถปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในผู้เรียนรุ่นเยาว์ พร้อมทั้งเสริมสร้างสมรรถนะพลเมือง เช่น ความร่วมมือ การสื่อสาร และความตระหนักต่อประเด็นทางสังคม

- พัฒนาการศึกษาวิชาชีพครูเบื้องต้นและการเรียนรู้วิชาชีพอ่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากผลการศึกษาของ Eurydice พบว่า เกือบครึ่งของประเทศในสหภาพยุโรปไม่มีข้อกำหนดหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของครูในด้านการศึกษาความเป็นพลเมืองผ่านการศึกษาวิชาชีพครูเบื้องต้น (ITE) ครูที่รู้สึกว่าคุณมีความพร้อม มักมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่า ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือประเทศยูเครน มีดังนี้

- OECD สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศยูเครน โดยขับเคลื่อนงานการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จับคู่โรงเรียนประเทศต่าง ๆ กับโรงเรียนนาร์รองของยูเครน จำนวน 30 โรงเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างยูเครนกับประเทศสมาชิก OECD จัดทำนโยบายผลักดันการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

- OECD สนับสนุนด้านการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพครูของยูเครน โดยจัดทำแนวทางใหม่ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่าง OECD กับยูเครน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2025 ตามคำร้องขอของกระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ของยูเครน ทั้งนี้คณะกรรมการนโยบายด้านการศึกษามีบทบาทในการดำเนินการที่สำคัญ 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การจัดทำรายงานแสดงวิสัยทัศน์สำหรับอนาคต โดยนำเสนอภาพรวมของการเรียนรู้ของครูทั้งก่อนและระหว่างปฏิบัติงาน รวมถึงบทบาทของโครงสร้างวิชาชีพ การสังเคราะห์ข้อค้นพบจากวรรณกรรมวิจัยและการทบทวนของ OECD ในอดีต การนำเสนอแนวปฏิบัติที่น่าสนใจจากประเทศต่าง ๆ การพิจารณาหลักการออกแบบที่สำคัญและปัจจัยด้านการนำไปปฏิบัติ และ 2) การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประเทศ โดยจัดการสัมมนาแบบผสมผสาน (ออนไลน์และออนไซต์) ระยะเวลา 2 วัน ที่กรุง Kiev ในเดือนพฤษภาคม 2025 รวบรวมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญในระบบการศึกษาของยูเครนเพื่อเรียนรู้จากประเทศที่ได้รับเชิญ และอภิปรายเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับนานาชาติ และสรุปประเด็นการอภิปรายและบทเรียนที่ได้รับ

OECD support for Ukraine’s re-envisioning of teacher professional learning

A new strand since February 2025 of the OECD’s Ukraine Country Programme. At the request of the Ukrainian Ministry of Education and Science, EDU is contributing two main outputs:

A vision paper for the future

- Overview of both pre- and in-service teacher learning, including the role of career structures
- Synthesising insights from research literature and previous OECD reviews
- Deep-dives into several countries to illustrate inspiring international examples
- Considering both significant design principles and implementation considerations

International peer-learning

- Two-day hybrid seminar in Kyiv, May 2025
- Bring together different key stakeholders in the Ukrainian system to learn from invited countries and discuss international models for teacher professional learning
- Summary of discussions and learnings

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

- OECD จัดทำแบบสำรวจด้านทักษะทางสังคมและทางอารมณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนในยูเครน ทั้งในเชิงพื้นฐานและแนวโน้ม (ดำเนินการอยู่) เพื่อสนับสนุนให้ยูเครนได้เข้าร่วมโครงการ SSES (ปี 2025–2027) ในรอบถัดไป (อยู่ระหว่างดำเนินการ) และเพื่อให้การสนับสนุนเด็กที่เปราะบางในเขตสงคราม ด้วยการมอบข้อมูลเชิงลึกที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนแก่ผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงาน (ดำเนินการอยู่) ทั้งนี้ มีผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือ พื้นฟูระบบการศึกษาที่เข้มแข็ง ซึ่งตอบสนองต่อทักษะและความต้องการของเด็กอย่างรอบด้าน

- การดำเนินงานสำรวจด้านทักษะทางสังคมและอารมณ์ในขั้นตอนต่อไป ได้แก่ 1) สนับสนุนยูเครนเข้าร่วมโครงการ SSES ในรอบที่ 3 โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก UNICEF ซึ่งจะช่วยให้สามารถติดตามข้อมูลแนวโน้มเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนได้ 2) เปิดตัวสื่อการสอนที่สนับสนุนโดย OECD เพื่อการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม 2024 และจะมีการเผยแพร่อย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนมิถุนายน 2025 3) จัดโครงการ EdCamp Ukraine โดยเริ่มพัฒนาคอร์สออนไลน์สำหรับครูในหัวข้อ “การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์” โดยมี OECD เป็นที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ (โครงสร้างหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์แล้ว) และ 4) ประสานงานอย่างต่อเนื่องกับองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น UNICEF มูลนิธิ LEGO เป็นต้น

กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

- การประชุม 2025 OECD Ministerial Council Meeting (MCM)
- การดำเนินการประเมินครูผู้สอนปี 2024 (TALIS 2024) เริ่มเดือนตุลาคม
- การประชุม Ministers of Education on the Future of AI in Education ณ เมือง Bratislava สาธารณรัฐสโลวาเกีย วันที่ 24 พฤศจิกายน 2025

ในประเด็นที่เกี่ยวกับทักษะ เมื่อได้ทำการวิเคราะห์แล้ว พบว่า ประชากรในประเทศสมาชิก OECD มีแนวโน้มที่จะแสดงทักษะของตนที่ชัดเจนมากขึ้น โดยมีทักษะที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงปี 2018-2023 การวิเคราะห์นี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ “Beyond degrees: Empowering the workforce in the

context of skills-first” ซึ่งมุ่งศึกษาการนำแนวทางที่ให้ความสำคัญกับทักษะ (skills-first) มากขึ้น โดยการสรรหาและฝึกอบรมในภาคส่วนต่าง ๆ และในกลุ่มประชากรที่หลากหลาย โครงการนี้ตรวจสอบกรอบของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมถึงโอกาส ความเสี่ยง และผลกระทบที่เกี่ยวข้อง

มีการเพิ่มจำนวนทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และทักษะทางสังคมมากที่สุด โดยเฉลี่ยจากประมาณ 10 รายการในปี 2018 เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 13 รายการในปี 2023 ประเทศที่ประชาชนมีแนวโน้มจะเพิ่มทักษะลงในโปรไฟล์มากกว่า จะมีจำนวนทักษะเฉลี่ยที่แสดงออกมามากกว่าด้วยความสัมพันธ์ในเชิงบวกนี้แสดงให้เห็นว่า ในประเทศที่ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงข้อมูลทักษะของตน พวกเขา ก็มักจะนำเสนอทักษะที่หลากหลายยิ่งขึ้นอีกด้วย

การศึกษาด้านเทคนิคขั้นสูง (ISCED ระดับ 5) มีหลากหลายรูปแบบและลักษณะ โดยข้อค้นพบสำคัญจากระบบการศึกษาด้านเทคนิคขั้นสูง (HTE) ของอังกฤษ มีดังนี้

- การศึกษาด้านเทคนิคขั้นสูง (ระดับ 4/5 ในอังกฤษ; ISCED/EQF ระดับ 5) คิดเป็นเพียง 16% ของผู้เข้าสู่วัยการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอังกฤษ (ปีการศึกษา 2021/22)
- ความท้าทาย ได้แก่ หลักสูตรที่กระจัดกระจาย ความนิยมต่ำ และการมีส่วนร่วมของนายจ้างที่จำกัด
- การปฏิรูปล่าสุดมุ่งยกระดับ HTE ผ่านการรับรองคุณวุฒิใหม่ (HTQs)
- การจัดตั้งองค์กร Skills England ใหม่ เพื่อประสานการจัดทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง

มีการนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากแนวทางการจัดการศึกษาด้านเทคนิคขั้นสูงของ 5 ประเทศสมาชิก OECD ที่คัดเลือกมาเป็นกรณีศึกษา ตามประเด็นดังนี้

- ขอบเขตการจัดการเรียนการสอน (Coverage) – ประเทศส่วนใหญ่อย่างเช่น สวีเดน ได้รับการคัดเลือกว่ามีระบบกลไกที่เข้มแข็งในการกำหนดหลักสูตรร่วมกับพันธมิตรทางสังคม
- กลุ่มเป้าหมาย – ประเทศออสเตรเลียให้ความสำคัญกับเยาวชนอย่างชัดเจน โดยผสมผสานหลักสูตรเทคนิคขั้นสูงเข้ากับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่เดนมาร์กมีหลักสูตรแยกต่างหากสำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ แต่ทั้งสองกลุ่มนำไปสู่คุณวุฒิแบบเดียวกัน
- ผู้จัดการศึกษา – บางประเทศมีผู้ให้บริการเพียงประเภทเดียว เช่น วิทยาลัยในรัฐ Ontario ประเทศแคนาดา ขณะที่บางประเทศมีหลายประเภท แต่ต่างจากอังกฤษ ประเทศเหล่านี้มักมีการจัดกลุ่มที่ชัดเจน เช่น แบ่งตามสาขาวิชาในออสเตรเลีย
- การเรียนรู้ในสถานประกอบการ (Work-based learning) – ทุกประเทศต่างมีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาอย่างน้อยของการเรียนรู้ในสถานประกอบการในหลักสูตรเทคนิคขั้นสูง
- การประกันคุณภาพ – อังกฤษจะมีกลไกการประกันคุณภาพที่เข้มแข็งแต่ระบบโดยรวมยังคงกระจัดกระจายและซับซ้อน ขณะที่ประเทศอื่นสามารถพัฒนาระบบที่มีความเป็นเอกภาพมากกว่า โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพแบบรวมศูนย์ที่มีเสียงเดียวกัน

- การสนับสนุนนักเรียนและนายจ้าง –ทุกประเทศมีมาตรการบางประการที่สนับสนุนทั้งนักเรียนและนายจ้างให้มีส่วนร่วมกับการศึกษาด้านเทคนิคขั้นสูง เช่น การลดอุปสรรคทางการเงิน และเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้

จากการดำเนินโครงการ “Enhancing the Understanding and Measurement of Informal Learning: Towards a Comprehensive, Shared Definition” พบว่า แต่ละประเทศมีความแตกต่างในการเข้ารับการศึกษานอกระบบอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวจะเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงขึ้น กลุ่มคนวัยหนุ่มสาว และกลุ่มคนทำงานในสายวิชาชีพ ผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวจะมีความไว้วางใจในการเข้ารับการศึกษาระบบและนอกระบบมากขึ้น

ในการพัฒนาอาชีพศึกษาในประเทศยูเครน OECD ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอนจัดทำแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์ และกำหนดคุณวุฒิอาชีพศึกษา

กิจกรรมที่ดำเนินการมีดังนี้

- การประชุม OECD COP29 Virtual Pavilion Session วันที่ 20 พฤศจิกายน 2024 (ออนไลน์)
- การประชุม SEA Regional Policy Network on Education and Skills วันที่ 4 ธันวาคม 2024 (ออนไลน์)
- การประชุม 19th meeting of the GNE on VET วันที่ 31 มีนาคม 2025 กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
- การประชุม Joint Cedefop-OECD apprenticeship symposium วันที่ 1-2 เมษายน 2025 กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
- การประชุม 36th Hybrid meeting of the Skills Advisory Group วันที่ 7 เมษายน 2025

กิจกรรมในอนาคต

- การประชุม 12th OECD Skills Strategy Peer Learning Workshop วันที่ 14 พฤศจิกายน 2025 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส
 - การประชุม OECD Skills Summit 2026 วันที่ 28-29 เมษายน 2026 ณ ประเทศตุรเคีย
- สื่อสิ่งพิมพ์นับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 36 มีดังนี้
- เอกสารการดำเนินงาน เรื่อง Pooling our strengths: The power of stakeholder engagement in education and skills policy
 - Higher technical education in England (UK)
 - Insights from Skills Strategies in the European Union: Lessons Learnt for Developing and Implementing Effective Skills Policies
 - Quality Matters: Strengthening the Quality Assurance of Adult Education and Training
 - Strengthening the Governance of the Swedish Skills System: Final Report – Final report (มกราคม 2025)

สื่อสิ่งพิมพ์ที่จะออกเผยแพร่ก่อนการประชุม คณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 38 มีดังนี้

- Developing a Skills Strategy for Malta and its Maritime Sector
- OECD Skills Strategy Thailand: Assessment and Recommendations

- Support for the Development of a Skills Strategy and Performance-based Accountability System in Greece
 - VET and the green transition in Finland
 - Beyond Degrees: Empowering the Workforce in the Context of Skills
- First
- Working paper: VET and the green transition: insights from labour market data
 - Working paper: How can adult skills assessments best meet the demands of the 21st century?
 - The potential of digital technologies in VET: insights for Ukraine
 - Designing and delivering vocational qualifications: insights from international experience
 - Key features of VET systems in selected OECD countries
 - Working Paper: Understanding Adult Learners: A Segmentation Approach to Identifying Diverse Learner Profiles
 - Working Paper: Equitech? Opportunities and challenges to the use of AI in schools. Lessons for Italy

To discuss OECD's work on skills, contact:
El-Iza.MOHAMEDOU@oecd.org

To learn more about the OECD's work on skills
 visit: www.oecd.org/en/about/directorates/centre-for-skills 27

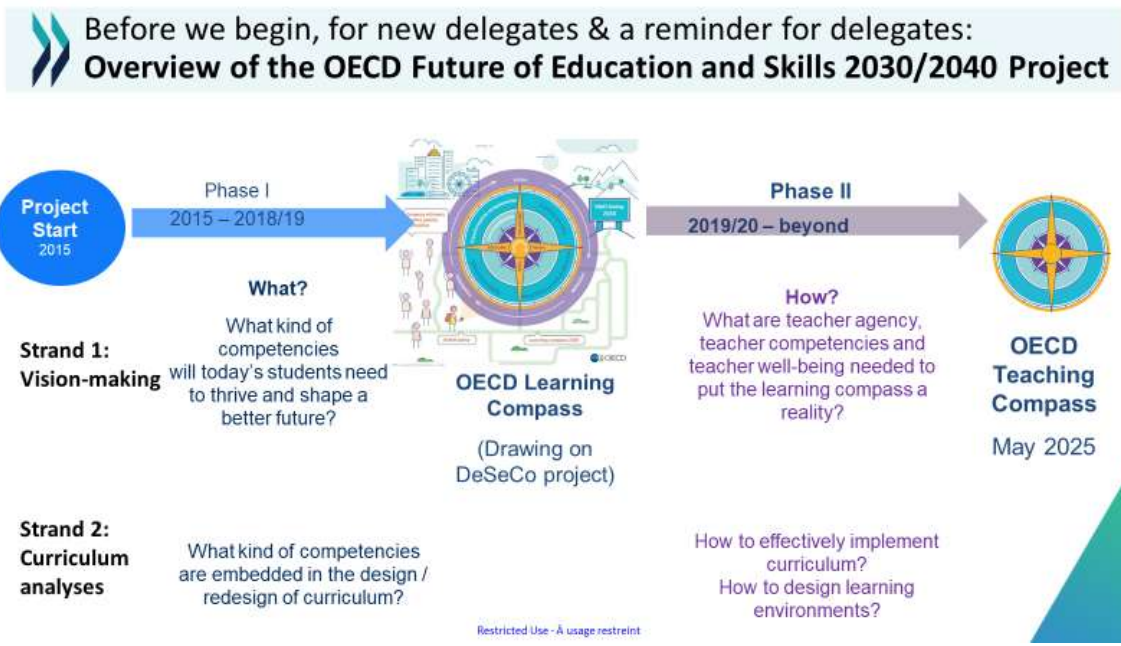
ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

3. การประชุมเสวนาระดับโลกว่าด้วยอนาคตของการศึกษา 2040 Global Forum on the Future of Education 2040

ภาพรวมของโครงการอนาคตของการศึกษาและทักษะ 2030/2040 ของ OECD โดยเริ่มดำเนินการในปี 2015 แบ่งออกเป็นแนวทางที่ 1 การจัดทำวิสัยทัศน์ และ แนวทางที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตร นำไปสู่การจัดทำ เข็มทิศการสอน หรือ Teaching Compass (พฤษภาคม 2025) สรุปได้ดังนี้

- แนวทางที่ 1 ของโครงการอนาคตของการศึกษาและทักษะ 2030/2040 เป็นการจัดทำ วิสัยทัศน์ โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ โดยการประชุมเสวนาระดับโลกดังกล่าวจะรวบรวมผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันถกในประเด็นต่าง ๆ และจัดให้มีการเสวนากลุ่มเพื่อบูรณา การระหว่างนโยบาย งานวิจัย และการปฏิบัติจริง และเพื่อร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ใหม่ด้วยความมุ่งมั่นและการมี ส่วนร่วม

- แนวทางที่ 2 ของโครงการอนาคตของการศึกษาและทักษะ 2030/2040 เป็นการกำหนดแนว ทางการวิเคราะห์หลักสูตร โดยกรอบการวิเคราะห์

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

เข็มทิศการสอนของ OECD เป็นข้อเสนอที่มากจากประเทศสมาชิก โดยกำหนดกรอบเวลาการ ดำเนินการจัดทำข้อเสนอดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

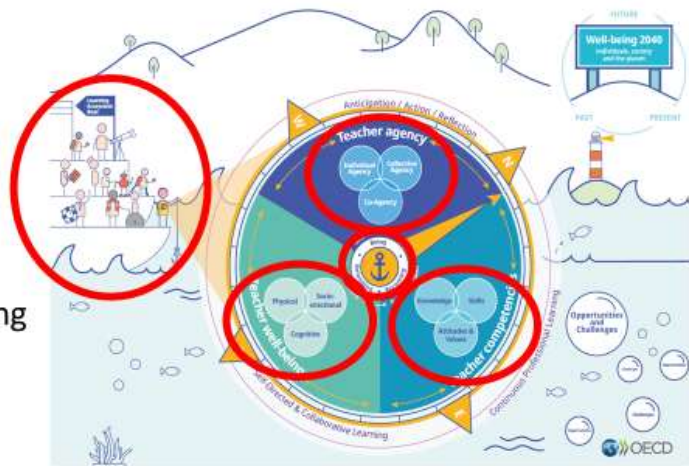
- เป็นแนวคิดที่ขยายต่อจากแนวคิดเข็มทิศการเรียนรู้ (Learning Compass) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสอดคล้องทางแนวคิดระหว่าง การเรียนรู้และการสอน
- เป็นแนวทางที่สร้างแรงบันดาลใจ มุ่งสู่อนาคต และสามารถ นำไปใช้ได้จริง เพื่อยกระดับคุณภาพและความสอดคล้องของการสอน โดย ขณะเดียวกันยังทำหน้าที่ตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างกรอบแนวคิดและมาตรฐาน การสอนที่หลากหลายอีกด้วย
- เป็นกระบอกเสียงส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเสริมพลัง และยกระดับบทบาทของครู (เช่น การหยิบยกปัญหาการขาดแคลนครู)
- โครงการนี้ยังมีเป้าหมายเพื่อสร้างพลังเสริมร่วมกันมากขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือของฝ่ายเลขานุการของ OECD โดยมีการประสานงาน กับหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เช่น การตีความข้อค้นพบจากการดำเนินโครงการ PISA/TALIS/CERI โดยให้สอดคล้องกับบริบทที่แท้จริง การให้ข้อมูลเชิงลึก

สำหรับตัวชี้วัดใหม่ ๆ เกี่ยวกับประเด็นเกิดใหม่ โดยอิงจากประสบการณ์จริงของ
การเรียนรู้และการสอน เป็นต้น

แนวคิดหลักของเข็มทิศการสอน ประกอบด้วย 1) จุดยึดหลัก (Anchor) 2) อำนาจในการตัดสินใจ
ของครู (Teacher agency) 3) ความเป็นอยู่ที่ดีของครู (Teacher well-being) 4) สมรรถนะของครู
(Teacher competencies) และ 5) ครูในฐานะส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ที่กว้างมากยิ่งขึ้นและระบบนิเวศ
การเรียนรู้ (Teachers as part of the larger learning & teaching ecosystem)

Very Brief Overview of Key Concepts

1. Anchor
2. Teacher agency
3. Teacher well-being
4. Teacher competencies
5. Teachers as part of the larger learning & teaching ecosystem

Restricted Use - A usage restraint

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

ในการนำเสนอครั้งนี้ ได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ จุดยึดหลัก (Anchor) ซึ่งประกอบด้วย

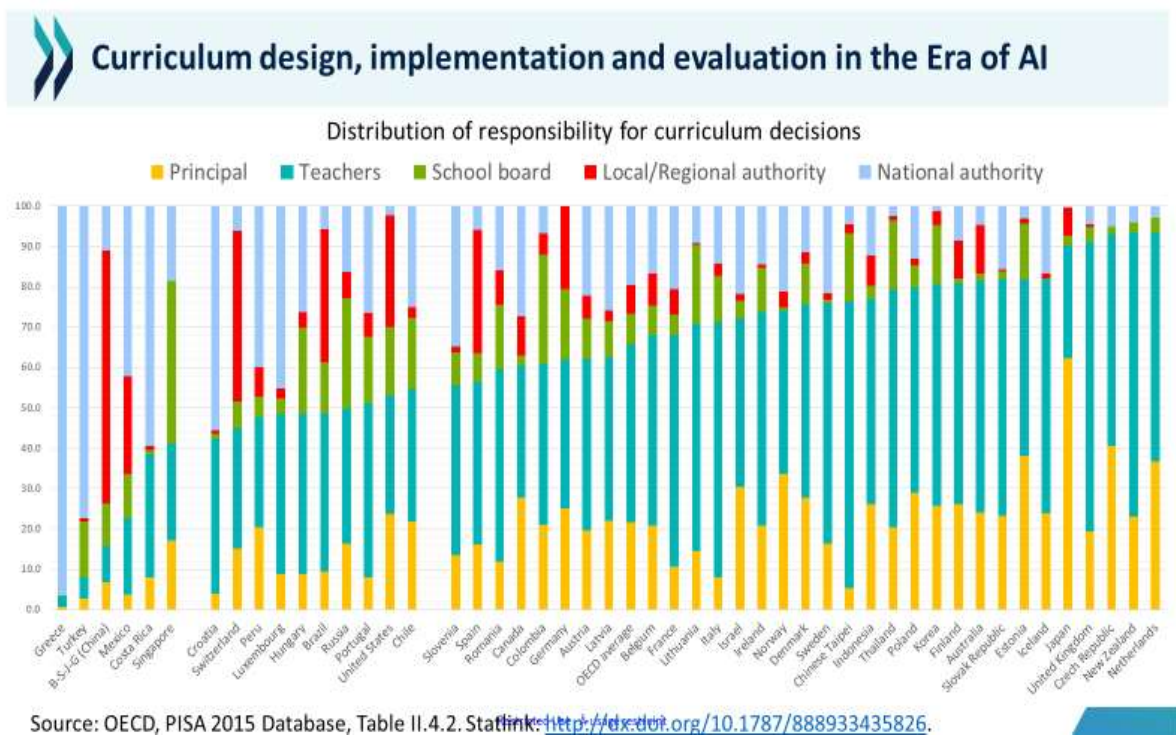
(1) ความเป็นอยู่ – ตัวคนที่แท้จริง (อัตลักษณ์ในวิชาชีพ ศักดิ์ศรี ความซื่อสัตย์/ ความรู้สึกถึงเป้าหมาย/ การสร้างความหมาย หรือการเข้าใจความหมาย)

(2) การเป็นส่วนหนึ่ง – ความสัมพันธ์ในห้องเรียนและชุมชนโรงเรียน (ความปลอดภัยทางจิตใจ ความสัมพันธ์ที่มีการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมศักยภาพ ความเชื่อมโยงกับชุมชนและค่านิยมของโรงเรียน) และ

(3) การพัฒนา – การเติบโตและการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพ (การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้ที่มีการกำหนดเองและการเรียนรู้ร่วมกัน วงจรการพัฒนาความสามารถในการคาดการณ์-การกระทำ-การแสดงความคิดเห็นสะท้อนกลับ)

การประชุมเสวนาระดับโลกครั้งต่อไปจะจัดขึ้นในวันที่ 24-26 พฤศจิกายน 2025 ณ กรุง Bratislava ประเทศสโลวาเกีย โดยมีหัวข้อหลัก คือ การใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ จริยธรรม และปลอดภัยในโรงเรียน และจะนำเสนอประเด็นดังนี้ 1) การใช้ AI ในการปฏิรูปหลักสูตร รวมถึงการนำเสนอเครื่องมือวิเคราะห์หลักสูตรด้วย AI 2) “ผู้แทนนักเรียน” ในยุคของ AI และ 3) กิจกรรมประชาสัมพันธ์ภายในประเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เข็มทิศการสอนของ OECD ในยุคของ AI

ในการวิเคราะห์หลักสูตรสำหรับปี 2040 ได้เสนอว่า การออกแบบหลักสูตร การดำเนินการนำหลักสูตร ไปใช้ และการประเมินผลในยุคของ AI ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค เจ้าหน้าที่หน่วยงานระดับชาติ

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

ในปีงบประมาณ 2025-2026 มีการจัดทำเครื่องมือวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้ AI เพื่อสนับสนุนการออกแบบหลักสูตร การดำเนินการ และการประเมินผล โดยจัดทำรูปแบบจำลอง 2 ระยะ ได้แก่

- ระยะที่ 1 กำหนด “แนวคิดหลัก” และ/หรือ “ทักษะข้ามสาขาวิชา / ทักษะศตวรรษที่ 21” ภายในหรือข้ามสาขาวิชาสำหรับระดับชั้นเรียนเฉพาะ – โดยอิงจากแบบฝึกหัด CCM ที่ทดสอบแล้ว และสำรวจการพัฒนา AI ผู้ช่วยในฐานะคู่สนทนา/กระดานเสียงสำหรับครูในการทำความเข้าใจเจตนาของหลักสูตร สำรวจหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร/แผนการสอนของโรงเรียน
- ระยะที่ 2 ขยายขอบเขตเครื่องมือ ติดตามครู โดยครูสามารถเปิดเผยประเภทของคำถาม/การตัดสินใจในการออกแบบแผนการสอน โดยมีวิธีการประเมินเพื่อการสะท้อนตนเอง สิ่งนี้จะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถเข้าใจ “กล่องดำ” ของความรู้และทักษะของครูในการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ 2025-2026 ทำการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับ “ผู้แทนนักเรียน” ในยุค AI โดยทำการกำหนดคำถามที่จะทำการศึกษาทบทวน โดยกำหนดคำถามเชิงประสาทวิทยา คำถามเชิงจิตวิทยา พัฒนาการ และคำถามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. EDPC ระดมความคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เป็นไปได้เพื่อนำเสนอตามมติของที่ประชุมรัฐมนตรี EDPC ปี 2020 และเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีครั้งถัดไป ซึ่งรวมถึงการจัดทำสิ่งพิมพ์หลักเกี่ยวกับความเสมอภาคผ่านการศึกษา

" (EDPC brainstorm on possible outputs to deliver on the 20220 EDPC Ministerial mandate and prepare the next Ministerial, including a possible policy flagship publication on equity through education)

โดย Mr. João Costa, Chair of the Education Policy Committee

ในที่ประชุมได้เปิดการอภิปรายเรื่องการจัดทำรายงานหลักของคณะกรรมการ EDPC ด้านความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางจากมติการประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก OECD เมื่อ 3 ปี ก่อน เพื่อเตรียมรับการประเมินความก้าวหน้าในการประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก OECD ครั้งถัดไป (ปี 2027-2028) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัจจุบันแม้จะมีข้อมูลเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษามากมายจากหลายโครงการ เช่น PISA, TALIS, Education at a Glance แต่ข้อมูลเหล่านี้ยังกระจัดกระจาย ขาดการสังเคราะห์หรือสรุปออกมาเป็นภาพรวมเดียวที่ชัดเจนสำหรับเสนอในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก OECD และสาธารณะ จึงอยากเห็น EDPC มีผลงานหลักที่โดดเด่น ที่มีอิทธิพลต่อการอภิปรายเชิงนโยบายระดับประเทศ

ผู้แทนจากประเทศสมาชิกได้ร่วมกันอภิปรายให้ความเห็น ดังนี้

ประเทศไอร์แลนด์

ผู้แทนจากประเทศไอร์แลนด์สนับสนุนการจัดทำรายงานหลักของ EDPC โดยเสนอให้เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลใน "Education Equity Dashboard" ซึ่งมีตัวชี้วัดสำคัญ 35 รายการเกี่ยวกับความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมในระบบการศึกษา นอกจากนี้ยังเสนอให้นำผลการวิเคราะห์จากโครงการปัจจุบันของ EDPC มาขยายผลเพื่อสร้างรายงานที่มีผลกระทบและเป็นประโยชน์ต่อประเทศสมาชิก

ประเทศฟินแลนด์

ผู้แทนจากประเทศฟินแลนด์เห็นว่าการจัดทำรายงานหลักเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ แต่เน้นว่าควรพิจารณาโครงการและสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่แล้ว เช่น "Education Policy Outlook" ซึ่งเป็นรายงานหลักของ OECD อยู่แล้ว นอกจากนี้ยังเสนอว่าควรพิจารณาความถี่ในการจัดทำรายงาน และควรเชื่อมโยงกับการเตรียมการสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก OECD ครั้งต่อไป

ประเทศแคนาดา

ผู้แทนจากประเทศแคนาดาเห็นว่าควรสนับสนุนความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม แต่เสนอให้พิจารณาโครงการที่มีอยู่ก่อนว่าจะเสริมอะไรได้บ้าง หรือจะเลื่อนการหารือออกไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ประเทศลัตเวีย

ผู้แทนจากประเทศลัตเวียเห็นว่าควรเน้นการรวบรวมและเผยแพร่สิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น "Education Equity Dashboard" แทนที่จะเริ่มโครงการใหม่ที่อาจต้องใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม และเน้นการรวมพลังจากโครงการปัจจุบันมากกว่าการสร้างรายงานหลักใหม่ในทันที

ประเทศนอร์เวย์

ผู้แทนจากประเทศนอร์เวย์เสนอว่าควรมีการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วในระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก OECD และควรพิจารณาการอภิปรายนี้ในกระบวนการกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงาน (PWB) แทนที่จะเป็นประเด็นแยกต่างหาก เน้นว่าควรเลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในวงการการศึกษา

ประเทศสหรัฐอเมริกา (ออนไลน์)

ผู้แทนจากประเทศสหรัฐอเมริกาเสนอว่าควรเปลี่ยนโฟกัสจากการป้อนข้อมูล (inputs) ไปสู่ผลลัพธ์ (outcomes) เช่น การมีส่วนร่วมในตลาดแรงงานและระดับการศึกษาที่สำเร็จ เน้นว่าควรพิจารณาว่าการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมสามารถส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างไร

5. ตัวอย่างของตัวชี้วัด AI (AI Indicators : Beta version)

โดย Andreas Schleicher ผู้อำนวยการการศึกษาและทักษะ และ Stuart Elliott นักวิเคราะห์อาวุโส (CERI)

เรื่อง AI เป็นเรื่องที่มีความสำคัญทั้งในประเด็นเชิงนโยบายและการวิจัย ในเกือบทุกระดับการศึกษารวมทั้งในตลาดแรงงาน หน่วยงานของรัฐบาล ซึ่ง CERI ได้มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดความสามารถของ AI ที่จะนำเสนอในวันนี้ สำหรับภาคการศึกษาประเด็นที่สำคัญคือ ทำอย่างไรที่จะใช้ AI มาสนับสนุนการสอนของครู ซึ่งในระดับนโยบายต้องให้ความสำคัญการการสร้างระบบนิเวศที่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา การนำ AI มาใช้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร เป็นต้น

เป้าหมายในการดำเนินงานในการจัดทำตัวชี้วัดคือ การทำให้ผู้จัดทำนโยบายเข้าใจในเรื่องความสามารถของ AI เมื่อเทียบกับความสามารถของมนุษย์ โดยใช้วิธีการพัฒนาจากข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งการกำหนดกรอบความคิดในเรื่องความสามารถของ AI ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต โดยมีการพัฒนาตัวชี้วัดดำเนินการร่วมกับเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้าน AI และจิตวิทยา กว่า ๓๐ คน และ ๒๕ คนในการทบทวนให้ความเห็นเพิ่มเติม การจัดทำตัวชี้วัดเชื่อมโยงกับการทำงานและข้อมูลทางด้านการศึกษา โดยใช้อนุกรมวิธาน (Taxonomy) จากทางด้านจิตวิทยา แบ่งความสามารถออกเป็น ๕ ระดับตามความสามารถของมนุษย์ โดยตัวชี้วัดในกลุ่ม Beta ที่นำเสนอเมื่อเดือนมิถุนายน 2568 ประกอบด้วย ตัวชี้วัดความสามารถด้านภาษา สังคม เหตุผลและการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางด้านอภิปัญญา (metacognition) ความรู้ การเรียนรู้ และความจำ วิสัยทัศน์ การสร้างสถานการณ์ ความฉลาดทางด้านบูรณาการ ทั้งนี้ ได้มีการวัดความสามารถของ AI คือ Chat GPT ในเรื่องทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พบว่า AI ทำคะแนนในวิชาการอ่านได้ดีกว่าผู้เรียนที่มีอายุ 15 ปีโดยตัวชี้วัดที่ใช้เป็นตัวชี้วัดที่เป็น Beta สเกล ที่นำเสนอการวัดความสามารถในทักษะด้านการอ่านแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบความสามารถในแต่ละระดับที่แตกต่างกันได้

ทั้งนี้ จะมีการประยุกต์ตัวชี้วัดเหล่านี้เพื่อนำไปใช้กับการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับการทำงานของครู เช่น การใช้ AI ในการสอนผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน หรือการเชื่อมโยงกับเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะในระดับที่แตกต่างกัน การจัดทำนโยบายเรื่องครู เป็นต้น นอกจากนี้

ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานที่เชื่อมโยงกับอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทักษะทางด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษา

ผู้เข้าร่วมประชุมได้นำเสนอประเด็นสำคัญ คือ การพัฒนาตัวชี้วัดควรอยู่บนพื้นฐานของการกำหนด เป้าหมายและวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการนำ AI มา ใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ตลอดชีวิต การกำหนดกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ การพัฒนา ทักษะในด้านต่าง ๆ และการเพิ่มผลิตภาพในการทำงาน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ควรพิจารณาถึงผลดี ผลเสียให้รอบด้าน เพราะบางเรื่อง AI ไม่สามารถทำได้เช่นเดียวกับคุณครู โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับ อารมณ์และความรู้สึก

6. ก้าวสู่แผนงานและงบประมาณปี 2027-28 – ข้อตกลงเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน Towards a 2027-28 PWB – process agreement

ขั้นตอนการจัดทำแผนงานและงบประมาณสำหรับปี 2027-28 แบ่งเป็น ระยะที่ 1 จัดทำข้อเสนอ โครงการ ระยะที่ 2 จัดลำดับความสำคัญของโครงการ

 The key steps to establish the PWB for 2027-28 are set out below, along with the proposed timing

Content development for menus

Phase 1: Project proposal/ menu development <i>The phase in the process where the Secretariat prepares and refines project proposals for the 2027-28 PWB menus.</i>	10-11 Apr 2025 EDCPC confirms the process and timing for establishing the 2027-28 PWB	Week of 26 May Virtual Ideas Incubator for Level I Committee delegates. Short sessions on each project to get member feedback	2 June 2025 Virtual meeting of Level I Chairs to discuss coherence and strategic development across the education work programme	10 Jun 2025 Joint EDCPC-CERI virtual meeting to discuss draft menus in view of the progress of the long-term strategy	17 Nov 2025 (tbc) Level I Chair's Retreat 18-19 Nov 2025 EDCPC endorses the menu of proposals to be prioritised by EDCPC members
	1 Dec 2025 OECD Secretariat sends proposals (menu) to EDCPC members and CERI GB for prioritizing	31 Jan 2026 Deadline for delegates to submit their priority ranking sheets (online).	Feb 2026 Virtual meetings to discuss prioritization outcomes: <ul style="list-style-type: none"> • EDCPC Bureau • Level I Chairs 	16-17 Apr 2026 EDCPC endorses the draft 2027-28 PWB, based on results of prioritisation process	

Restricted Use - A usage restraint

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

ในสัปดาห์แรกของเดือนธันวาคม 2025 ฝ่ายเลขานุการ OECD จะส่งรายการข้อเสนอโครงการที่ได้รับความเห็นชอบทั้งของ EDCPC และ CERI ให้แก่ประเทศสมาชิกเพื่อจัดลำดับความสำคัญ ทั้งนี้ ข้อเสนอโครงการแต่ละรายการจะประกอบด้วย:

- อธิบายรายละเอียดโครงการโดยย่อ
- กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน คือ โครงการจะช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ได้อย่างไร และ

ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

- ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะนำเสนอในช่วงปี 2027-28
- ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะนำเสนอพร้อมเงินสมทบ (VCs) (หากมี)
- ความเชื่อมโยงกับงานของ EDU และ OECD และงานระหว่างประเทศอื่น ๆ
- ระดับการมีส่วนร่วมของประเทศชั้นพื้นฐานและที่คาดหวัง

แนวคิดการจัดทำโครงการปี 2025 ต้องเป็นโครงการที่ออกแบบมาเพื่อจุดประกายความคิดใหม่ และสร้างนวัตกรรมที่สามารถกำหนดอนาคตของงานด้านการศึกษาและทักษะของ OECD โดยมีหัวข้อหลัก คือ การศึกษาและทักษะการทำงานกำหนดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคม หัวข้อลำดับรอง ได้แก่ 1) นวัตกรรมและเทคโนโลยี (รวมทั้ง AI) และ 2) ทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อเสนอการจัดทำกรอบการดำเนินงานเพื่อกำหนดแผนงานพัฒนาการศึกษาและทักษะสำหรับปี 2027-2028 โดยรอบดังกล่าวจะจัดเรียงความสำคัญของข้อมูลที่ได้รับในแต่ละระดับการศึกษาพร้อมเตรียมการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้ การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย การศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษาระดับอุดมศึกษา ทักษะที่จำเป็นของผู้ใหญ่และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และผลกระทบด้านการศึกษา

7. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการลงทุนในเรื่องการดูแลและการศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education and Care)

โดย Stephanie Jamet นักวิเคราะห์อาวุโส OECD

Eva Lloyd ศาสตราจารย์กิตติคุณด้านปฐมวัย จาก University of East London สหราชอาณาจักร

จากการศึกษาจาก International Early Learning and Well-Being Study (IELS) ของ OECD พบว่า ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจสังคมมีผลต่อการพัฒนาการของเด็กในช่วงอายุ 5 ขวบ ซึ่งรวมถึงพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม ทั้งในเรื่องภาษา การคิดคำนวณ ความจำ ทักษะทางด้านอารมณ์และสังคม การให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยจึงเป็นวิธีการที่เป็นต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ (cost effective way) ในการลดความแตกต่างดังกล่าวไม่ให้เพิ่มมากขึ้น โดยจากการศึกษาในประเทศไอร์แลนด์โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากสหราชอาณาจักรพบว่า คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่บ้าน การใช้เวลากับผู้ปกครอง ส่งผลต่อทักษะทางการอ่านและคิดคำนวณ นอกจากนี้ ยังพบว่าครอบครัวที่มีรายได้น้อยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในอนาคตให้กับเด็ก เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากอาจเป็นเพราะขาดแคลนทรัพยากร และไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลาน จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลและการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพราะจะส่งผลต่อผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กในอนาคต รวมทั้งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องบทบาทของท้องถิ่นในการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ มีความหลากหลายของบริบทในชุมชน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับภาครัฐในการอุดหนุนเงินให้กับเด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดทำ Policy Roadmap มีการปรึกษาหารือกับผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ จำนวน 22 ประเทศ โดยใช้ระเบียบวิธีการในการเก็บข้อมูลที่หลากหลายจากผู้แทนและผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับประเด็นสำคัญในการส่งเสริมในเรื่องความเสมอภาคและความเท่าเทียมในเรื่อง ECEC ได้แก่ 1) การลดช่องว่างในเรื่องการมีส่วนร่วมในเรื่อง ECEC ของภาคส่วนต่าง ๆ 2) การส่งเสริมในเรื่องสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและบุคลากร 3) การทำให้การจัด ECEC ครอบคลุม ทั้งถึงสำหรับเด็กทุกคน 4) เชื่อมโยงการบริการ

ที่เกี่ยวข้องกับ ECEC กับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน5) ปรับปรุง พัฒนาในเรื่องธรรมาภิบาลและนโยบายเงินอุดหนุนเงินในปีที่เป็นระยะเริ่มต้นของชีวิตเด็ก นอกจากนี้ ยังต้องใช้วิธีการที่เชื่อมโยงการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง สอดคล้องกับนโยบายอื่น ๆ ดำเนินการในช่วงแรกของชีวิตเด็ก

สิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินการในเรื่อง ECEC คือ การดำเนินนโยบายให้มีความครอบคลุมทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอาจต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงและภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน เช่น การจัด Play based learning การคำนึงถึงรากฐานทางวัฒนธรรมในการพัฒนาเด็ก รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับผู้ดูแลเด็กที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสม ได้รับการฝึกอบรมที่มีคุณภาพและมีนวัตกรรมใหม่ ๆ มีจำนวนเพียงพอกับเด็ก การจัดทำนโยบาย ECEC ควรสอดคล้องกับนโยบายอื่น ๆ ในการพัฒนาเด็กในระยะเริ่มต้นของชีวิตซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ได้นำเสนอประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประเทศออสเตรเลีย

ควรให้ความสำคัญกับการลดเรื่องความเหลื่อมล้ำในการจัด ECEC โดยการจัดระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมทั่วถึง มีการพัฒนาครูอย่างมืออาชีพแบบสหวิทยาการ มีการให้เงินอุดหนุนจากภาครัฐอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีบริการและมาตรการในการช่วยเหลือเด็กกลุ่มอ่อนไหว เช่น การส่งผู้เชี่ยวชาญไปดูแล มีระบบดูแลที่ครอบคลุมทั่วถึงแม้จะมีภูมิศาสตร์ที่หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามควรเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับเด็ก ซึ่งอาจรวมถึงการเก็บค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา

ประเทศนอร์เวย์

การลงทุนในเรื่อง ECEC เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีคุณค่า จึงควรสร้างความเข้าใจให้ภาคส่วนต่าง ๆ เห็นความสำคัญในเรื่องการลงทุนใน ECEC โดยเฉพาะในหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลในเรื่องงบประมาณกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

ประเทศฟินแลนด์

ในปัจจุบัน ECEC ที่มีคุณภาพเป็นประเด็นที่หลายฝ่ายในประเทศฟินแลนด์เห็นความสำคัญ ทั้งฝ่ายนโยบาย ผู้นำสหภาพ ฯลฯ ถือเป็นวาระสำคัญในระดับประเทศ

ประเทศเอสโตเนีย

หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในเรื่องการจัด ECEC ให้กับเด็กอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้ดูแลเด็กที่มีคุณภาพ รวมทั้งการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ แก่เด็ก รวมทั้งมีโครงการช่วยเหลือเด็กที่ขาดโอกาส (Child guarantee project)

8. Presentation of findings: Empowered Citizens, Informed Consumers and Skilled Workers: designing education and skilled workers: designing education and skills policies for a sustainable future

การนำเสนอข้อค้นพบ โครงการพลเมืองที่มีพลัง ผู้บริโภคที่มีข้อมูล และแรงงานที่มีทักษะ: การออกแบบนโยบายด้านการศึกษาและทักษะแรงงานเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

หัวข้อที่ 8.1: โครงการ Net Zero+ สร้างความยืดหยุ่นด้านสภาพอากาศและเศรษฐกิจ ระยะ 2 ข้อสรุปสำหรับผู้จัดทำนโยบาย

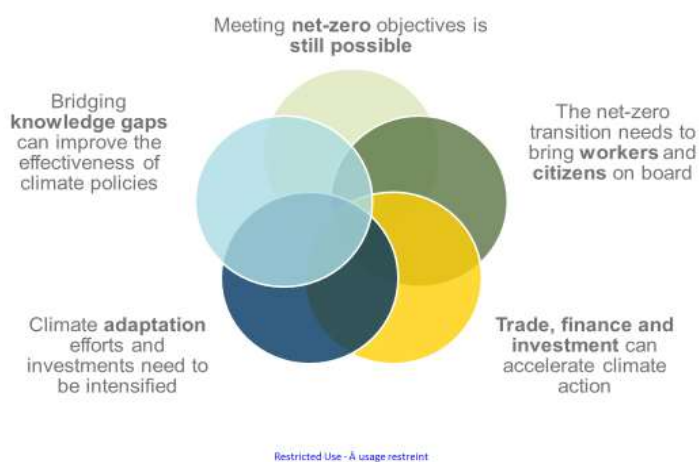
โดย Enrico Botta

วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ ให้การวิเคราะห์เชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ พร้อมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรอบแนวคิดสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การบรรลุเป้าหมายแนวคิดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ยังมีความเป็นไปได้ 2) การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ต้องอาศัยความร่วมมือของแรงงานและพลเมือง 3) การค้า การเงิน และการลงทุนเป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ 4) ต้องเพิ่มความพยายามและการลงทุนในการปรับปรุงสภาพภูมิอากาศ และ 5) ต้องเสริมความรู้ในการจัดทำนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศที่มีประสิทธิภาพ

Summary for policymakers: five key messages

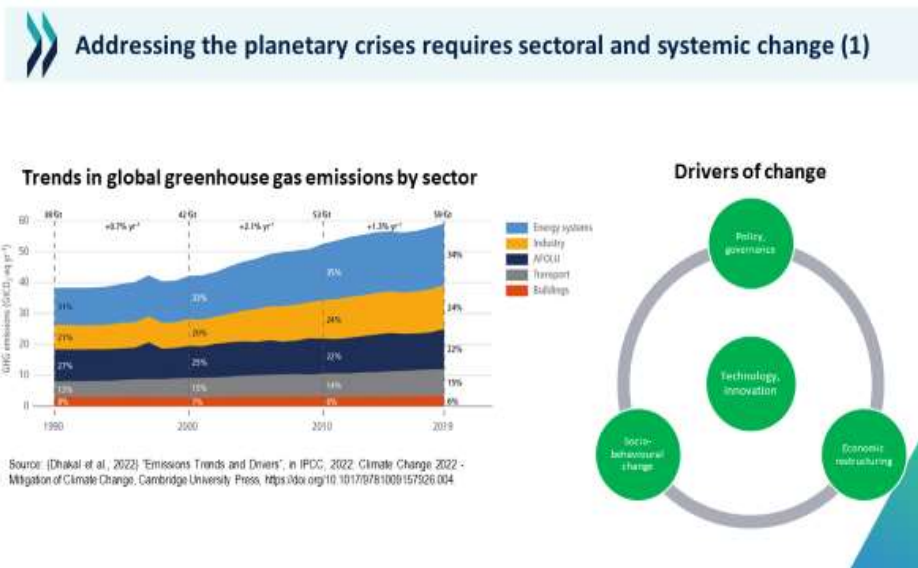
ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

การดำเนินงานโครงการในระยะที่ 3 มีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่ 1) ภาคเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ 2) ภาคการป่าไม้และภาคการใช้ที่ดินอื่น ๆ 3) ปัจจัยสนับสนุนทางสังคมและเศรษฐกิจ 4) ภาคอุตสาหกรรมหนักที่ลดการปล่อยคาร์บอนได้ยาก และ 5) การทบทวนมาตรฐานที่เกี่ยวข้องของ OECD และการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน

หัวข้อที่ 8.2: พลเมืองที่เข้มแข็ง ผู้บริโภคที่มีข้อมูล และแรงงานที่มีทักษะ: การออกแบบนโยบายด้านการศึกษาและทักษะเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

โดย Deborah Nusche and François Staring (EDU) และ Marcia Rocha and Cian Montague (ENV)

การรับมือกับวิกฤตระดับโลกจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับภาคส่วนและระบบโดยรวมจากการศึกษา พบว่า ระบบพลังงานเป็นตัวปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด และตัวผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการรับมือ ได้แก่ ภาครัฐบาลและหน่วยงานนโยบาย เทคโนโลยีและนวัตกรรม การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรม นอกจากนี้ ฤกษ์สำคัญในการรับมือ คือ ความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้า การปรับตัว และความสามารถในการเร่งฟื้นฟูส่วนที่ได้รับผลกระทบ ในส่วนของนโยบายด้านการศึกษาและการพัฒนาทักษะ มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้ภาคส่วนต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสังคม และพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับแนวทางการเปลี่ยนผ่านสีเขียว (green transition)

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

อย่างไรก็ตาม พบว่า นโยบายด้านการศึกษาและการฝึกอบรมยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการด้านทักษะของการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ใหญ่เพียงร้อยละ 40 เข้ารับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบเพียงพอที่จะหางานทำเท่านั้น และแรงงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มักได้รับการฝึกอบรมน้อยกว่าคนทำงานในอาชีพอื่น

กรอบแนวทางการพัฒนาทักษะที่ตอบสนองต่อความต้องการภายหลังจบการศึกษาภาคบังคับ เน้นพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับแนวทางการเปลี่ยนผ่านสีเขียว (green transition) ทั้งในการศึกษาระดับอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบและการอภัยาศัย และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งต้องมีนโยบายมาสนับสนุนและการประสานงานที่ดีมารองรับการดำเนินงานดังกล่าว

หัวข้อที่ 8.3: Vocational education and training and the green transition

การศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและการเปลี่ยนผ่านสีเขียว

โดย Małgorzata Kuczera, policy analyst, SKC/OECD

แนวทางการทำงานของ OECD มีดังนี้

- วิเคราะห์ข้ามประเทศ (ฟินแลนด์, สวีเดน, แคนาดา)
- วิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะประเทศ (ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส)
- ใช้ข้อมูลจาก EU LFS, job vacancy data (แคนาดา)
- วิเคราะห์เชิงนโยบายจากแบบสอบถามและรายงานต่าง ๆ
- ได้ผลลัพธ์เป็นรายงานประเทศ, รายงานเชิงคุณภาพ, รายงานสังเคราะห์ และ

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือ การประชุมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

บทบาทของการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมในยุคการเปลี่ยนผ่านสีเขียว (green transition)

- การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมเป็นเส้นทางการศึกษาสำคัญในหลายประเทศ
- ผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมมีแนวโน้มทำงานในอาชีพสีเขียวมากกว่าผู้ที่มีวุฒิอื่น

- การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมมีบทบาททั้งในงานที่มีอยู่เดิมอยู่แล้วแต่ปรับทักษะให้สนองต่อความต้องการ (skills enhanced) งานใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (green jobs) และยังมีในงานที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง (high emission jobs)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีดังนี้

1. ปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับทักษะที่อุตสาหกรรมต้องการในยุค green transition
2. พัฒนาระบบพยากรณ์และคาดการณ์ทักษะ
3. ให้คำแนะนำด้านอาชีพและเส้นทางการเรียนต่อ สำหรับผู้จบอาชีวศึกษา
4. ยกระดับการเรียนต่อในระดับสูงขึ้น เช่น หลักสูตรประยุกต์หลังสำเร็จชั้นมัธยมศึกษา

ตัวอย่างแนวทางการดำเนินงานในประเทศเดนมาร์กและแคนาดา

- เดนมาร์ก: จัดตั้งสถาบันอาชีวศึกษาและฝึกอบรมด้านสภาพภาค (Climate VET School) มีพันธมิตรจากภาครัฐ, สถานศึกษา, บริษัท และภาคีเครือข่ายทางสังคมอื่น ๆ เพื่อผลิตกำลังคนรองรับอุตสาหกรรมพลังงานใหม่

- แคนาดา: สร้างช่องทางให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้ประกอบการและแรงงาน

VET and the green transition

What are the policy implications?

- Adjustment of the content of VET qualifications,
- Skills forecast and anticipation

- Career guidance

- Pathways from upper secondary VET to higher levels of education and training
- Applied post secondary programmes

Country examples: Estonia, Denmark, Canada, Sweden

Restricted Use - A usage restraint

ที่มาภาพ: การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 37 (37th Session of Education Policy Committee)

9 ปัญหาการขาดเรียน: ข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยที่ส่งผล และแนวทางเชิงนโยบาย (School Attendance Problems Data, drivers and policy options)

โดย Ms. Lucie Cerna, Senior Analyst, Directorate for Education and Skills

Ms. Lucie Cerna นักวิเคราะห์อาวุโส ประจำสำนักการศึกษาและพัฒนาทักษะของ OECD นำเสนอว่า ปัญหาการขาดเรียน มีหลายประเภท เช่น 1) หนีเรียน 2) ขาดเรียนต่อเนื่อง 3) เด็กไม่ไปโรงเรียนเพราะความกังวลหรือความเครียด 4) กลัวการไปโรงเรียน และ 5) ออกจากการศึกษาเร็วกว่ากำหนด

หลังสถานการณ์โควิด-19 ปัญหาการขาดเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในหลายประเทศและทุกกลุ่มเศรษฐกิจสังคม ข้อมูลจาก Pisa 2022 เน้นย้ำถึงแนวโน้มที่น่ากังวลของการขาดเรียนในระยะยาว โดยมีนักเรียน 9% ของนักเรียน OECD เคยขาดเรียนต่อเนื่องกันเกิน 3 เดือน ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ การขาดเรียนยังส่งผลต่อพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม เช่น เสี่ยงต่อการถูกกีดกันทางสังคม เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ตลอดชีวิต ซึ่งประเทศสมาชิกได้ร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังกล่าวดังนี้

ประเทศไอร์แลนด์

ผู้แทนประเทศไอร์แลนด์ให้การสนับสนุนงานของ OECD อย่างเต็มที่ เชื่อว่าปัญหาการขาดเรียนส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษา และระบุว่าการมีส่วนร่วมใน peer learning ช่วยให้ประเทศเข้าใจปัญหาในเชิงลึกและเห็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย

ประเทศสวีเดน

ผู้แทนจากประเทศสวีเดนนำเสนอว่า ปัญหาการขาดเรียนในสวีเดนกำลังเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากังวลและเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ รัฐบาลสวีเดนได้เริ่มจัดทำระบบทะเบียนการขาดเรียนระดับชาติ (national absenteeism register) เพื่อเก็บข้อมูลและติดตามสถานการณ์ในประเทศอย่างเป็นระบบ เนื่องจากที่ผ่านมา ยังไม่มีข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นระบบกลาง นอกจากนี้ผู้แทนจากประเทศสวีเดนยังตั้งคำถามสำคัญว่า มีแนวปฏิบัติที่ดี ในการจัดเก็บข้อมูลการขาดเรียนหรือไม่ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต่อการทำความเข้าใจสาเหตุและบริบทของปัญหาการขาดเรียนอย่างแท้จริง

ประเทศเนเธอร์แลนด์

ผู้แทนจากประเทศเนเธอร์แลนด์เสนอให้สำรวจด้วยว่า ขณะที่เด็กขาดเรียน เด็กใช้เวลาไปกับกิจกรรมใดหรือสิ่งใด ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจพฤติกรรมเด็กและหาทางดึงเด็กกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา และปัจจุบันในประเทศเนเธอร์แลนด์มีผู้ปกครองบางกลุ่มที่เริ่มไม่ส่งลูกไปโรงเรียนเพราะไม่เชื่อมั่นในระบบ ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเกี่ยวโยงกับความเชื่อและค่านิยมสังคม ผู้แทนเนเธอร์แลนด์จึงอยากทราบว่า OECD จะมีแผนศึกษาเรื่องนี้เพิ่มเติมด้วยหรือไม่

ประเทศออสเตรเลีย

ผู้แทนจากประเทศออสเตรเลียกล่าวว่า ปัญหาการขาดเรียนเป็นปัญหาใหญ่ในออสเตรเลีย และได้แสดงความชื่นชม OECD ต่อการทำงานในเรื่องนี้ ผู้แทนจากรัฐนิวเซาท์เวลส์ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม Peer Learning Session และพบว่าหลายประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญปัญหาเช่นเดียวกัน ออสเตรเลียตั้งหน้าตั้งตารอผลการศึกษาเชิงเปรียบเทียบที่จะออกในอนาคต และตั้งใจจะร่วมมืออย่างแข็งขันในการศึกษาครั้งนี้

สหภาพยุโรป

ผู้แทนจากสหภาพยุโรปให้ความเห็นว่า ปัญหาการขาดเรียนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศ และส่งผลกระทบต่อทั้งตัวเด็กนักเรียนและสังคมโดยรวม ดังนั้นทางสหภาพยุโรปจึงยินดีสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นนี้ในเชิงลึกต่อไป

ประเทศฮังการี

ผู้แทนจากประเทศฮังการี เน้นว่า การลดปัญหาการเรียนต้องใช้แนวทาง whole school approach คือการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ครอบคลุม ปลอดภัย และเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคน โดยฮังการีมีนโยบายเตือนครู ผู้ปกครอง และนักเรียน หากพบว่านักเรียนมีโอกาสเสี่ยงที่จะขาดเรียนสูงผ่านระบบบอิลีกทรอนิกส์ชื่อ Kréta เพื่อที่ครูจะได้ประสานกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งระบบดังกล่าวครอบคลุมทั้งโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพ นอกจากนี้ผู้แทนจากประเทศฮังการียังได้ฝากข้อเสนอไปยัง OECD ว่าในการศึกษาครั้งถัดไป ควรแยกวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัญหาการขาดเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสายสามัญกับนักเรียนในโรงเรียนสายอาชีพ เพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบายที่เหมาะสมเฉพาะกลุ่มมากขึ้น

ประเทศฝรั่งเศส

ผู้แทนจากประเทศฝรั่งเศสกล่าวว่า สำหรับประเทศฝรั่งเศส ปัญหาการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสายอาชีพ มีระดับการขาดเรียนสูงกว่าสถานศึกษาอื่น ๆ ถึงสองเท่า จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเชิงรุกและเฉพาะทางสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ โดยฝรั่งเศสได้ดำเนินมาตรการหลากหลายเพื่อจัดการกับปัญหานี้ ยกตัวอย่างเช่น การปฏิรูปหลักสูตรสายอาชีพครั้งใหญ่ เพื่อให้ตอบเจตจำนงนักเรียนและตลาดแรงงานได้ดีขึ้น จัดหาทางเลือกให้นักเรียนที่เสี่ยงหลุดออกจากระบบการศึกษา เช่น การฝึกงาน การเรียนนอกระบบ โรงเรียน มีหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อให้มีโอกาสกลับเข้าสู่ระบบปกติได้ในภายหลัง

นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังกำหนดมาตรการบังคับเพื่อดูแลเด็กอายุ 16-18 ปี ที่ไม่อยู่ในระบบโรงเรียน ให้ได้รับโอกาสการฝึกอาชีพหรือการศึกษาต่อไป

ประเทศลัตเวีย

ผู้แทนจากประเทศลัตเวียกล่าวว่า ลัตเวียให้การสนับสนุน OECD ในการศึกษาเรื่องนี้ และเห็นว่าปัญหาการขาดเรียนเป็นเรื่องสำคัญมาก ปัจจุบันในประเทศลัตเวียการจัดการปัญหาการขาดเรียนขึ้นอยู่กับอำนาจการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่พยายามใช้มาตรการเชิงสนับสนุน แต่หลายโรงเรียนก็เรียกร้องให้ส่วนกลางกำหนดแนวปฏิบัติกลางเพื่อช่วยให้โรงเรียนรับมือกับปัญหานี้ได้อย่างเป็นระบบและชัดเจนขึ้น ผู้แทนจากประเทศลัตเวียขอให้ OECD ช่วยจัดทำแนวทางคำแนะนำที่ชัดเจนว่าจะสร้างสมดุลอย่างไรระหว่างการใช้มาตรการเชิงสนับสนุน และมาตรการเชิงลงโทษ และยืนยันร่วมตอบแบบสำรวจปัญหาการขาดเรียนของ OECD

ประเทศนิวซีแลนด์

ผู้แทนจากประเทศนิวซีแลนด์กล่าวว่า นิวซีแลนด์กำลังเผชิญกับวิกฤติด้านการขาดเรียน ซึ่งทางการได้ดำเนินมาตรการหลายมาตรการ เพื่อจัดการกับปัญหานี้ เช่น เพิ่มความถี่ในการเผยแพร่ข้อมูลการขาดเรียน กำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับการมาเรียนของนักเรียน ทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อสำรวจปัจจัยภายนอกที่อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่มาเรียน รวมทั้งมีแผนเน้นการใช้ข้อมูลเชิงลึก และการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อปรับมุมมองและทัศนคติของผู้ปกครองและนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการมาโรงเรียน

ประเทศโครเอเชีย

ผู้แทนจากประเทศโครเอเชีย นำเสนอว่า โครเอเชียมีระบบจัดการปัญหาการขาดเรียนที่ชัดเจนเป็นลำดับขั้น โดยกำหนดไว้ในกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและมัธยมศึกษา (Primary and Secondary School Education Act) และระเบียบโรงเรียน โดยแยกประเภทการขาดเรียนเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การขาดเรียนมีเหตุผล และการขาดเรียนไม่มีเหตุผล ผู้ปกครองมีหน้าที่ต้องแจ้งโรงเรียนหากนักเรียนขาดเรียนไม่เกิน 3 วัน ผ่านระบบ E-diary ถ้าขาดเรียนติดต่อกันเกิน 3 วัน ต้องมีใบรับรองแพทย์ ถ้านักเรียนขาดเรียนเกิน 30% ของจำนวนคาบเรียนต่อปี จะต้องสอบวัดความรู้กับคณะกรรมการ ถ้าสอบไม่ผ่านจะต้องซ้ำชั้น รวมทั้งเน้นแนวทางป้องกันและสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อจัดการปัญหาตั้งแต่เนิ่น ๆ

ประเทศแคนาดา

ผู้แทนจากประเทศแคนาดานำเสนอว่า แคนาดาเก็บข้อมูลขาดเรียนในระดับท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือกลุ่มชนพื้นเมือง ประเทศแคนาดาสนใจข้อมูลเปรียบเทียบระดับนานาชาติ และเน้นว่าการมีข้อมูลขาดเรียนเป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษา

ยูเนสโก

ยูเนสโกไม่ได้เสนอปัญหาเรื่องการขาดเรียนโดยตรง แต่เสนอให้บูรณาการประเด็นนี้เข้ากับเครือข่าย Greening Partnership ของยูเนสโก และเสริมพลังการขับเคลื่อนเชิงนโยบายร่วมกับ OECD เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่ครอบคลุม และการรักษาเด็กให้คงอยู่ในระบบการศึกษา

10. กรอบแนวคิดในเรื่องยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะ (Skills Strategy framework)

โดย Andrew Bell หัวหน้า OECD Centre for Skills และ Bart Staats นักวิเคราะห์อาวุโส
OECD Centre for Skills

ยุทธศาสตร์ด้านทักษะเริ่มดำเนินการในปี 2012 และมีการดำเนินการต่อมาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำเสนอมุมมองสำคัญเชิงนโยบาย แนวปฏิบัติที่ดี ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ โดยกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ในปัจจุบันเน้นในเรื่องการศึกษาระบบทักษะในภาพรวม การใช้เครื่องมือในการวินิจฉัยระบบ รวมถึงการประเมินระบบทักษะของประเทศต่าง ๆ ระบบธรรมาภิบาล วิธีการที่ภาครัฐดำเนินการ เช่น การบริหารจัดการ การให้เงินอุดหนุน โดยมีการรวบรวมบทเรียน และแนวทางต่าง ๆ สำหรับการดำเนินงานตามโครงการยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะ

การดำเนินงานโครงการในช่วงที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลต่อความต้องการการเปลี่ยนแปลงในเรื่องทักษะ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีคาดการณ์มาก่อนทั้งในเรื่องสถานการณ์โควิด วิกฤติทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลและการเกิดขึ้นของ AI การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Transition) และการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากร ทำให้ต้องมีการทบทวนความคิด หามุมมองใหม่ ๆ การนำยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะไปสู่การปฏิบัติ เช่น มุมมองจากสหภาพยุโรปมุ่งให้ความสำคัญกับความต้องการในการกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์บนข้อจำกัดของทรัพยากรและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การกำหนดบทเรียนสำคัญจากการพัฒนาและการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้มีการดำเนินโครงการกับอีกหลายประเทศในการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ การกำหนดประเด็นสำคัญเชิงนโยบาย และการแนวทางต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปฏิรูปเชิงนโยบาย เป็นต้น

ในการดำเนินงานโครงการยังได้มีการพัฒนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ การพัฒนาในเรื่องธรรมาภิบาล เช่น มุมมองที่ได้จากรายงาน Skills Outlook จะทำให้ประเทศเตรียมความพร้อมในเรื่องการเปลี่ยนผ่านทางด้านดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว ข้อมูลจากโครงการประเมินสมรรถนะผู้ใหญ่ระดับนานาชาติ (PIAAC) ช่วยในการจัดทำข้อมูล Skill Strategy และ Dashboard มีข้อมูลที่มีความทันสมัยยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อมูลจากตัวชี้วัดเพื่อการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (Sustainable Governance Indicators) สามารถนำมาปรับข้อมูลใน dashboard ด้วย ในการดำเนินงานยังได้มีการพัฒนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ การพัฒนาในเรื่องธรรมาภิบาล

ที่ประชุมให้ความเห็นว่าควรนำประเด็นในเรื่องการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาพิจารณาด้วย เพื่อให้ภาคการศึกษาเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งควรมีการ update ข้อมูลสำคัญให้มีความทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนสังคมในเรื่องต่าง ๆ

11. การดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญระดับชาติในเรื่องการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (the Group of National Expert on Vocational Education and Training) ในปัจจุบัน

ประเด็นสำคัญที่คณะทำงานฯ ได้กำลังศึกษาและวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม ได้แก่

- 1) การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว (green transition) โดยมีการศึกษาและวิเคราะห์เชิงนโยบายระหว่างประเทศต่าง ๆ
 - 2) การศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา (beyond degree) มีการวิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติมสำหรับภาคแรงงานเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนทักษะ
 - 3) การนำ AI มาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตรและคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งมีการวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบัน ศักยภาพในการดำเนินการในด้านต่าง ๆ
 - 4) AI และความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้สนับสนุนในเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมในกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการพัฒนาที่หลากหลาย (neurodiversity) เช่น กลุ่มเด็กพิเศษ ADHD ASD กลุ่มที่มีความพิการทางการเรียนรู้ รวมถึงการจัด Work Based Learning ให้กับผู้เรียนกลุ่มนี้ด้วย
 - 5) ข้อมูลในเรื่องระบบการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลใน 9 ประเทศ นอกจากนี้ยังได้มีการนำเสนอประเด็นสำคัญสำหรับการดำเนินโครงการในอนาคต ได้แก่ เรื่อง
- 1) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนด้านการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม Skill gaps สำหรับการอาชีวศึกษา การช่วยเหลือผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ออกกลางคัน การบูรณาการในเรื่องทักษะเข้าในหลักสูตรเพื่อแก้ปัญหการออกกลางคัน 2) การศึกษาและทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial education and skill) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษา ซึ่งต้องมีการรวบรวมข้อมูล การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ การบูรณาการในเรื่องทักษะ การเป็นผู้ประกอบการในหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นต้น

12. การดำเนินงานในเรื่องรายงาน Skills Outlook 2025 ในปัจจุบัน

รายงาน Skills Outlook 2025 เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาทักษะ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการจ้างงาน การเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน และการเติบโตที่ครอบคลุมทั่วถึง โดยมีการพิจารณาถึงบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากร ดิจิทัล โดยประเด็นสำคัญที่ดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานในปี 2025 ได้แก่

- 1) การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะ เช่น Skills gap ทักษะที่สำคัญในปี 2025 แนวปฏิบัติที่ดี ในเรื่องปัญญาประดิษฐ์
- 2) ยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะ (OECD Skill Strategies ได้แก่ การประเมินผล การเรียนรู้ในวัยผู้ใหญ่ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประชุม Skill Summit

3) ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา (Vocational Education Strategy) เช่น เรื่องการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว (green transition)

13. รายงานความก้าวหน้า 2023-2024 Programme of Work and Budget

ในปี 2024 ค่าใช้จ่ายของฝ่ายการศึกษาและทักษะ (Education and Skill Directorate: EDU) ได้รับการอุดหนุนเงิน จากงบประมาณหลักคิดเป็น ร้อยละ 7.7 จากเงินบริจาคโดยสมัครใจส่วนที่ 1 คิดเป็น ร้อยละ 31 เงินบริจาคโดยสมัครใจส่วนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 20 และจากการดำเนินโครงการ PISA ร้อยละ 15 TALIS ร้อยละ 10 PIAAC ร้อยละ 8 และ การดำเนินงานของศูนย์วิจัยและนวัตกรรม (CERI) ร้อยละ 8 ตามลำดับ สำหรับเงินบริจาค โดยสมัครใจ ส่วนใหญ่ได้รับจากหน่วยงานระดับกรมหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือ ระดับกระทรวงของประเทศต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 30 และองค์กรภาครัฐอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ซึ่งยังคงต้องการรับเงินอุดหนุนเพิ่มเติมจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก (จากภาครัฐ) และการบริจาคจากภาคเอกชน เป็นต้น

การนำแผนการดำเนินงาน PWB 2023-2024 ไปสู่การปฏิบัติ ได้มีการสรุปความก้าวหน้า และผลการดำเนินงาน ค่าใช้จ่าย การปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้น โดยการดำเนินโครงการในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานทั้งในเรื่ององค์ความรู้และงบประมาณที่ได้รับ เช่น โครงการการดูแลและการศึกษาปฐมวัย อนาคตทางด้านการศึกษาและทักษะ 2030 การศึกษาเพื่อสังคมสำหรับทุกคน Education Policy Outlook แต่อย่างไรก็ตาม มีบางโครงการที่ยังต้องการงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น โครงการทางด้านทรัพยากรเพื่อการศึกษา โครงการทางด้านการศึกษาและการฝึกอบรม เป็นต้น โดยในปี 2025-2026 จะมีประเด็นที่จะดำเนินการศึกษาใหม่ ๆ ได้แก่ การศึกษาและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเท่าเทียมทางเพศในเรื่อง STEM เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายธฤติ ประสานสอน	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.นิติ นาชิต	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.ภูมิพัทธ์ เรืองแหล่	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร. ศศิรัศม์ วีระไวทยะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

รายชื่อคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายวีระพงษ์ อุ้งเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
ดร. ศศิรัศม์ วีระไวทยะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
นางสาวอรวิภา รุ่มโรย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์ สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

ผู้รวบรวมและสรุปข้อมูล

ดร. สายรุ้ง แสงแจ้ง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์
นางศัทธิยา แจ้งเดชา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายด้านการศึกษากับต่างประเทศ
นางสาววรางคณา กฤต	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มนโยบายด้านการศึกษากับต่างประเทศ สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300